

9559
Dhr. Claude GEKIERE
Herfstlaan 59
9800 DEINZE

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgiftekantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:
Tony VANHEE

13^e jaargang nr. 1

Reigerslaan 2

FEBRUARI 2005

9800 DEINZE

*****

Hoofdredacteur: Demuynck Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drongen

Onze internet-site: <http://www.gekiere.com/vvfdeinze/>

Activiteiten:

Op **dinsdag 8 maart 2005** van 20.00 uur tot 22.00 uur in de benedenzaal van de Openbare Bibliotheek van Deinze – kelderverdieping – ingang langs Markt: Voordracht

OVER STOVEN EN BADHUIZEN

Van cultuurtempels tot helen van ontucht

door Eddy LEVIS

Een mens wil zich wel eens “proper maken”. Maar blijkbaar kwam van het ene het andere. Of hoe heet een warm bad kan worden...het kon ook in het verleden, al bij de Egyptenaren, zeker bij de Romeinen en ook in middeleeuws Vlaanderen. Zelfs in Deinze kon men zich laten “stoven”. Blijkbaar kwamen onze voorouders in sommige gelegenheden voor allerlei zaken aankloppen, want de voordracht handelt over lichaam, hygiëne en prostitutie. Een warm aanbevolen onderwerp.

Prijs voor het ultieme levis-genot: gratis. Rode oortjes: ter plaatse te verkrijgen!

HERNIEUWING LIDGELDEN

Indien U uw lidmaatschapsbijdrage 2005 (5 €) nog niet zou hebben betaald vragen wij U deze te willen overschrijven op rekening nr. 083-2731167-38 van VVF-Deinze.

Nationale leden van VVF zijn niet verplicht om deze bijdrage te storten maar hun bijdrage is steeds van harte welkom.

Anne Marie Torck, geboren te Deinze op 1 september 1902, overleden te Stanwood - Michigan - USA op 16 oktober 2004.

In Leistam nr 3/2002 schreven we een stukje over de 100^e verjaardag van deze Deinse dame die in 1911 met haar ouders emigreerde naar de States en daar huwde met de Deinzenaar Jozef M De Keyser. Haar man was met zijn ouders, Leon De Keyser en Maria Louisa Paermentier, eveneens van Deinze, en zijn zuster Germaine Bertha De Keyser op 1 april 1907 van uit Antwerpen met de SS Kroonland van de Red Star Line naar Amerika geëmigreerd.

Anna-Marie Torck overleed op de gezegende ouderdom van 102 jaar in de Verenigde Staten van Amerika als laatste van het gezin met 2 zonen en 5 dochters uit het eerste huwelijk van haar ouders Adolf Arthur Torck en Bertha De Volder. Zij overleefde haar jongere zussen en broer ruimschoots. Adolfs' eerste zoon, Jozef Arthur, werd geboren te Deinze in 1900 en overleed in 1904. Zijn tweede zoon, (het vierde kind), werd geboren in Deinze in 1906 en genoemd naar zijn overleden broertje. Hij huwde in Amerika met Clémentine De Vos uit Stekene en overleed in 1985. Zij hadden een zoon James Arthur, geboren in Ontario-Can. in 1934. Hij huwde met Valerie Hamilton. Uit hun huwelijk sproten twee zonen en een dochter. Hun eerste zoon heeft amper enkele dagen geleefd. De tweede zoon, James Hamilton Joseph Torck, geboren in 1964, huwde met Kelly Sparling. Zij bleven kinderloos. James H, J, is dus de laatste mannelijke Torck in de States, tenzij er nog een zoon zou geboren worden.

Vader Adolf Torck kwam met zijn zieke vrouw, Maria Bertha De Volder, terug naar België waar zij in 1935 overleed. Adolf ging een tweede huwelijk aan met Bertha Verleyen van Petegem en bleef definitief in België wonen. Zij kregen twee dochters en één zoon, dus een halfbroer en twee halfzusters van de Amerikaanse tak. De oudste dochter Christine huwde met ons lid Daniel Van Hove.

De zoon George is in België de enige voortzetter van de familie en woont nu in Tubise. Hij is vader van drie zonen en ziet in zijn vier kleinkinderen bij twee van zijn zonen het geslacht Torck verder zetten met drie zonen en één dochter.

De kans op nakomelingen is dus verzekerd.

Mother
Only heaven knows
The love you've given us.
Heaven alone can hold
Enough love to
Repay thee!

In Loving Memory of

Anna M. DeKeyser
BORN ANNA M. TORCK

Date of Birth
September 1, 1902

Date of Death
October 16, 2004

Funeral Services Monday
October 18, 2004
Kaul Funeral Home
1:00 pm

Officiating
Rev. Thomas Duncan

Burial
Cadillac Memorial Gardens East
Clinton Township, Michigan

Iets over de naam Torck te Deinze en de wijde omgeving

Tak I

De wortels van de Deinse families Torck liggen te Zingem. De eerste Torck die zich te Deinze vestigde was **Macharius**, geboren te Zingem op 27.01.1800. Hij was wever van beroep. Zijn vader en zijn moeder overleden beiden te Zingem. Macharius was de jongste van een gezin van zeven kinderen en hij huwde voor de eerste maal in 1829 met Antonia Goeminne, geboren te Kruishoutem in 1804.

Uit dit huwelijk sproten zeven kinderen, allen te Zingem geboren, het laatste in 1840. Zijn vrouw Antonia overleed in 1842, zij was nauwelijks 38 jaar. Haar jongste kind was toen 2 jaar, haar oudste nog geen dertien. Macharius ging 15 maanden na de dood van zijn eerste vrouw een tweede huwelijk aan met de 21 jaar jongere Victorina Gheys die geboren was te Eine. Hieruit sproten eveneens 7 kinderen waarvan **Joseph-Marin** de voortzetter is van deze tak. Dit gezin telde 4 zonen en 10 dochters. Het ziet er naar uit dat Macharius pas op middelbare leeftijd, vermoedelijk tussen 30 september 1857 en 12 april 1858 naar Deinze kwam want zijn voorlaatste kind werd te Zingem geboren op 30 september 1857 maar overleed te Deinze op 12 april 1858.

Macharius' vader, Joannes-Baptist, werd te Zingem geboren op 19.01.1760. Hij was eveneens wever van beroep en huwde in 1788 met Isabelle Van Lancker van Eine die hem 5 dochters en twee zonen schonk.

Macharius' grootvader, Petrus, geboren in 1698 te Zingem huwde zeer laat met **Marie Anne Van Steenbrugge** die hem geen kinderen schonk. Hij ging na haar overlijden een tweede huwelijk aan met **Isabella Taelman** die hem vier zonen en drie dochters schonk.

Later ging hij nog een derde huwelijk aan met **Ludovica Tavernier**.

Macharius' overgrootvader, Joannes, werd omstreeks 1664 geboren en huwde met **Marie-Anne Vernest**. We kennen zijn beroep niet.

Macharius' betovergrootvader, Guillelmus, waarvan we geen geboortedatum kennen zou de zoon zijn van **Joannes Torck d'Herment et de Bockhoven**, maar daarvan kunnen we geen bewijs leveren.

Guillelmus is omstreeks 1620 geboren. Hij huwde in 1647 te Zingem met Cornelia Van De Walle. Hij is de oudst bekende voorvader van deze tak.

Tot hier de opklimmende stamreeks.

In neerdalende lijn krijgen we **Jozef Marin**, geboren te Ledeborg op 22.01.1854 als zoon van **Macharius**.

Hij was stoelendraaier van beroep en huwde in 1874 met de Waregemse Rosalie Van Lancker, waaruit zes kinderen sproten, drie zonen en drie dochters.

De oudste zoon, **Emiel**, is de stichter van *Les Usines Torck*, kinderwagens en speelgoedfabriek te Deinze. Het jongste broertje, Karel, stierf na 10 maanden.

Zijn vier jaar jongere broer **Adolf** zocht zijn geluk in Amerika. **Adolf** zijn dochter, **Anne Marie**, vierde er in 2002 haar honderdste verjaardag in Stanwood-Michigan.

De afstammelingen van de gebroeders **Emiel en Adolf**, zetten het geslacht Torck van deze tak reeds vier generaties verder. De naam Torck is inmiddels uitgezwermd over Deinze, Astene, Petegem, Gent, St.Martens-Leerne, Eeklo, Bonheiden, Frankrijk, Canada en de USA.

Behalve de schrijfwijze Torq of Torque die gedurende de Franse tijd gehanteerd werd zijn er voor deze tak in de loop van de vier voorbije eeuwen geen wijzigingen in de naamaanduiding gevonden.

Deze tak sluit voorlopig niet aan bij de takken IIA en II B en III die we hierna bespreken.

Het is echter overduidelijk dat er een verband bestaat tussen de eerste en de twee andere takken. De takken moeten aansluiten vóór de oudste gekende voorvader **Guillelmus** (±.1620). Niets belet dat door een toevallige vondst dit verband ooit kan aangetoond worden.

Tak II A

Wij maken vooraf duidelijk dat we, wegens het groot aantal namen, deze tak gesplitst hebben. We zullen dus in het vervolg spreken over tak IIA en II B. Wij geven tijdig aan bij welke stamvader de splitsing aanvangt.

Deze tak waarvan de verste voorouder, **Antheunis Storck**, (let op de schrijfwijze) rond 1540 geboren werd verwijst eveneens naar Zingem. Hij was leenman van de Heer van Asper-Zingem en betaalde in 1591 te Zingem fluweelgoedbelasting voor het dragen van kostbare kledij. Hij wordt tevens vermeld in 1598, samen met Arend Filliers, als keurling van Asper en Zingem. 'Keurlingen' werden in oorlogstijd gerekruteerd onder de lokale plattelandsmilities (weerbare mannen) om in het reguliere leger dienst te nemen.

Een leen en twee vierendelen land, gelegen in de Speelstraat te Zingem gingen over op de oudste zoon **Caerle** en vervolgens op de kleinzoon **Arent Storck**. Hij was dus een welstellende burger.

Margriete, de dochter van **Antheunis**, huwde met enen **Jan Delagrance** waarvan de nazaten later te Deinze zeer bekend waren (Lagrange). Een ander niet bij name bekende dochter trouwde met enen **Arent Filliers**. Deze laatste staat eveneens op de monsterrollen van de weerbare mannen van 1630 tot 1640 te Zingem en te Asper en is vermoedelijk een verre verwant met de Filliers te Deinze.

Arent Storck, kleinzoon van **Caerle**, geboren rond 1600 en overleden op 3 december 1646 te Zingem huwde te Zingem op 6 februari 1628 met Pieryne Cnudde. Ook Arent wordt vermeld op de monsterrollen van weerbare mannen tussen 1633 en 1640. Uit het huwelijk sproten drie dochters en een zoon **Jan**, die als **Storck** in het register van geboorten ingeschreven staan. Zijn drie jongere zusters werden achteraf als **Storx** geregistreerd.

Jan werd geboren op 9 april 1636 te Zingem en huwde in 1657 een eerste maal met **Joanna of Janneken Eeckhout** en huwde voor de tweede maal op een onbekende datum en plaats met **Maria Hallaert**.

Hij wordt vermeld in de telling van 1678 voor het *bestiaelgeld* (een belasting op het houden van dieren). Hij overleed in de ouderdom van 44 jaar te Zingem. Zijn eerste zoon **Arent** huwt met **Pieternelle Meiresonne** en zet de tak verder. De tweede zoon **Arnoldus**, geboren te Zingem op 23 februari 1670 huwt de eerste maal met **Josijne Verbeke** en voor de tweede maal op 29 oktober 1707 met **Liviene De Ridder** van Asper.

Joannes Torck (in deze tak krijgen we voor het eerst de naam Torck te zien) zoon van **Arnoldus** en **Liviene De Ridder**, geboren op 17 augustus 1702 te Zingem, huwt te Zingem op 11 oktober 1730 met **Petronella Van den Berghe**. Hij is de stamvader van de tak **II B** die wij hierna zullen bespreken. Hun oudste zoon **Jacobus x Catherine Van der Schueren** zijn de ouders van een zoon, **Petrus Françies**, die een tak te Deurle verder zet. Een andere zoon **Joannes-Baptist** wijkt uit naar de omgeving van Rijsel Fr. waar deze tak reeds zes generaties verder gezet wordt.

Zijn derde zoon **Emmanuel**, geboren op 13 september 1744 te Zingem huwt voor de eerste keer op 17.01.1779 te Zingem met **Joanna Catharina Van de Kerckhove** weduwe van Engelbertus Van den Driessche. Hij huwt een tweede maal met **Joanna Gevaert**. Met zijn eerste vrouw heeft hij twee zonen, met zijn tweede 5 zonen en 3 dochters, samen 10 kinderen.

Zijn jongere broeder **Petrus** huwt met **Julie Cnudde**. Hij wordt de stamvader van een zijtak met kinderen uit drie generaties. Hiervan is **Rita Torck x Dirk De Mulder**, die op de Markt van Deinze tot voor enkele jaren een zaak van gleiswerk uitbaatte, een afstammeling.

Victor, zoon van **Emmanuel** is degene die over Lochristi en Nazareth zich uiteindelijk te Bachte-Maria-Leerne settelde en daar een groot aantal nazaten kreeg waarvan een aantal nog steeds te BML wonen. Onder meer ons lid **Urbain Torck** en zijn zus Rita.

Tak II B

Deze tak begint dus met **Ange-Engelbertus Torck x Barbara Vander Meiren**.

Ange is de broer van **Joannes x Petronella Van den Berghe**, de stamvader van tak **II A**. Deze tak verspreidt zich over Zingem, Asper, Ouwegem, Kruishoutem, Nazareth, Petegem, Olsene, Machelen en Zulte en kent vele nazaten in deze gemeenten.

Te Petegem kennen we bvb. de familie **Romain Torck-Quintijn**, huisschilder, en **Torck**, kantelpoorten, **Julien Simoens x Gabrielle Tork**.

Ook in deze tak vonden we in de Napoleon periode de gewijzigde schrijfwijze Torcq. Vóór die tijd troffen we enkele malen Tourcq, Tourckx, Torckx, of Torcke aan.

Tak III

Bij nazicht van de totaalindexen (d. z. lijsten die aangeven in welke gemeenten een bepaalde naam voorkomt) van de naam Torck in al zijn varianten blijkt dat in het oud regime te Ronse een groot aantal huwelijken voltrokken werd. Het oudste huwelijk gaat terug tot 1634. Uiteraard is het aantal geboorten en sterfgevallen evenredig. Bijna alle personen dragen de naam Torcq, een is ingeschreven als Torque, en twee als Tourcq. Een enkele draagt de naam Torck. De invloed van de franse taal zal hier gespeeld hebben.

Wij hebben deze tak *niet* verder onderzocht. De parochieregisters van Ronse zijn zeer slecht leesbaar en de verwijzing naar de akten of het nummer van de bladzijde van het register is in vele gevallen niet te ontcijferen.

Andere informatie.

Het komt zeer eigenaardig over dat er te Oudenaarde slechts één akte verleden is. Er zijn blijkbaar geen mutaties geweest naar deze stad.

In de *Staten van Goed* (thans is dat de aanstelling door de Vrederechter van een *maternele* en een *paternele* voogd bij het overlijden van een of van de beide ouders) van Oudenaarde, hoofdzetel van het gelijknamig kanton, krijgen we opnieuw verwijzingen naar de naam Tuercx, Tuerc, de Tuerc, de Turk, de Tuercq, Turcx, s'Turcx. Deze schrijfwijzen gaan terug tot in de 15^e eeuw. Ook in meer oostelijk gelegen gemeenten zoals Geeraardsbergen, Zottegem, Maria-Horebeke, Smeerebbe, Vloersegem, Overboelare, Goeferinge, Schendelbeke, Nukerke, komen we deze namen tegen.

Buiten het arrondissement Gent treffen we in de totaalindexen van de parochieregisters een aantal keren de naam Torcq of Torck of Torckx aan.

De de Tuerc(q) of een afgeleide daarvan hoeft niet noodzakelijk te wijzen op een Turkse afkomst. Volgens Magda De Vos, professor Nederlandse taalkunde aan de universiteit van Gent kan de naam afgeleid zijn van een bijnaam die aan een persoon gegeven werd, bvb. Macharius den Turcq of van een uithangbord van een handelaar die met zijn goederen tot in Turkije trok. De verbastering is later gekomen.

Arr. Eeklo: Boekhoute-dopen, - Zelzate-huwelijken en overlijdens

Arr. Dendermonde: Kemzeke-dopen, - Lokeren-huwelijken, - Kieldrecht-overlijdens.

Arr. Antwerpen: Berchem-huwelijken, - Berendrecht-huwelijken, - Lillo-huwelijken en overlijdens.

Arr. Leuven: Vilvoorde - dopen en overlijdens.

Arr. Ieper: Nieuwkerke - overlijdens

Arr. Veurne : Avekapelle - doop

Deze materie is niet verder onderzocht.

(wordt vervolgd)

Romain De Bouver

Wij danken Dhr. Jan Moerman voor zijn gift van :

de vier uitgaven van de Kwartierstatenboeken van VVF:

- Vlaams Kwartierstatenboek I, II, III en IV (uit respectievelijk 1969, 1975, 1979 en 1987) met telkens 100 kwartierstaten met naamindex
- Vlaamse Stam: jaargangen 2003 en 2004
- Het Land van Nevele: jaargangen 2003 en 2004

Al deze boeken en tijdschriften zijn consulteerbaar in het Stadsarchief Deinze – afdeling VVF.

LEVEN ONZE VOORoudERS NOG IN ONS? (II)

Terwijl we in een vorige bijdrage Anne Ancelin Schützenbergers theorie over de impact van voorouders op hun (verre) nakomelingen hebben belicht, behandelen we hier de plaats van familiekundige gegevens in de 'familieopstelling'. De Duitse psychoanalyticus, filosoof en theoloog Bert Hellinger (°1925) ontwikkelde deze therapeutische methode, die over de hele wereld erkenning vindt (1), als een systemische benadering van de mens in zijn familie. Van alle systemen (beroepsgroepen, pedagogische en sociale instellingen, culturele en recreatieve verenigingen...) waarvan de mens deel uitmaakt, blijft het familiesysteem het belangrijkste.

Familiesystemen

In veel families leeft een bepaalde dynamiek, veroorzaakt door het netwerk van relaties tussen de familieleden. Zo ontstaan er leefpatronen en familie-eigenschappen zoals karaktertrekken, talenten, vreemde trekjes, typische houdingen...

Bij zijn therapeutisch werk stelde Hellinger vast dat een familie zekere wetmatigheden kan ontwikkelen die elkaar als een balans in evenwicht houden. Voorkomende wetmatigheden zijn bv. "elk familielid hoort erbij", de balans van "geven en nemen" in het huwelijk of de "rangorde" binnen de familie. Zo ontstaat een systeem dat de familie in staat stelt zich tot een samenhangend geheel met bepaalde ordeningen te ontwikkelen (2), waarin elk lid zijn vaste plaats heeft. Ook wie door uitwijking of door uitstoting na een familieruzie het contact verloren heeft, hoort er onlosmakelijk bij. Dit impliceert een verbondenheid van elkeen met ouders, ooms, tantes, grootouders en overgrootouders. Hoewel dergelijke familiestructuur in de huidige West-Europese maatschappij steeds onduidelijker wordt, bestaat ze nog altijd.

Een familie wordt daarom wel eens vergeleken met een mobiel, waar aan latjes en touwtjes een constellatie van visjes, vogels of poppetjes hangt (= systeem). Door een figuurtje weg te nemen, wordt het oude evenwicht verstoord en komt er een nieuwe balans, wat tegelijk met een plaatsverandering van een aantal figuurtjes gepaard gaat. Dit streven naar evenwicht en orde zorgt ervoor dat vormen van onrecht en zware schuld binnen het brede familieverband goedge maakt moeten worden. Met schaamte geladen gebeurtenissen, bv. moord of misbruik van vertrouwen, of thema's onder familietaboe hebben een negatieve uitwerking, ook op latere generaties (3).

Het zijn vooral kinderen die -- door een onbewust weten -- uit liefde voor hun ouders en voor het familiesysteem het evenwicht willen herstellen (4). Als het ware uit loyauteit met de getroffen weigeren ze een gelukkig leven te leiden. Ze gaan daarbij een gelijkaardige lijdensweg op en belasten alweer het systeem: het onopgeloste familieleed leidt tot nieuw leed dat opnieuw moet worden geheeld, waardoor een ketting over de generaties heen ontstaat.

Die onbewust werkende krachten -- Hellinger noemt ze de 'ziel' -- laten normen, houdingen en noodlottige gebeurtenissen van de voorouders in de eigen persoon voortleven en bepalen mee het gedrag, de gevoelswereld en de lichamelijke en geestelijke gezondheid. Die impact van het onbewust weten wordt omschreven als "verstrikking" of "verstremgeling" waarbij jongens eerder met de mannelijke kant en meisjes met de vrouwelijke kant van de voorouders verstrikt raken (5). Ze lijden onder gevoelens die niet een deel van hun persoonlijkheid zijn, maar bij een ander (overleden) familielid behoren. Het kan leiden tot gedragsstoornissen, depressie, angstsymptomen, gebrek aan levensmotivatie en zelfs destructieve processen die zich manifesteren als ernstige, dodelijke ziektes.

Familieonderzoek

Het familieonderzoek kan als voorbereiding feiten aanvoeren die de verstrikking met een vergeten, uitgesloten of niet geëerde voorouder tijdens een familieopstelling gemakkelijker opspoorbaar maken. Vandaar is het zinvol bij (groot)ouders, (groot)ooms en (groot)tantes naar "vergeten" familiegebeurtenissen te informeren, want sommige feiten veroorzaken een onvermoede lotsverbondenheid tussen personen uit verschillende generaties, ook al hebben die elkaar nooit gekend. Familie- en archiefonderzoek met de bedoeling een stamboom of een genosociogram (Schützenberger) op te stellen, kan een onderlinge samenhang verduidelijken. Feiten kunnen zijn (6):

- Is er iemand een vroege of een onnatuurlijke dood gestorven?
- Is er een misdrijf of een zware schuld in de familie?
- Hebben er bij de ouders (vroegere) relaties met andere partners bestaan?
- Bestaat er een noodlot dat iemand tot een buitenstaander heeft gemaakt: handicap, onechtelijke geboorte, homoseksualiteit, emigratie, veranderde geloofsovertuiging?
- Is de relatie van de kinderen tot hun natuurlijke ouders ergens belemmerd, bv. door adoptie of uitbesteding in een pleeggezin? Zijn er onwettige of doodgeboren kinderen?
- Werd er iemand uit zijn geboortestreek verdreven?
- Heeft iemand ouders van verschillende nationaliteit?

Het kan bv. om een vergeten grootoom uit een psychiatrische instelling gaan of een tante, over wie niemand meer spreekt wegens haar handicap en het feit dat ze zo vroeg gestorven is. Hun situatie, hun bestaan kan als een duister familiegeheim in het onbewuste verzonken zijn, dat afstammelingen verstrikt. Zoals we in een vorige bijdrage hebben belicht, leidt het bestaan van dergelijke geheimen tot lichamelijke en geestelijke klachten en tot tal van bevreemdende situaties en gevoelens waartegen men zich niet kan verzetten, bv. een permanent schuldgevoel zonder zichtbare aanleiding of een niet te verklaren zielenonrust.

De familieopstelling

Met een familieopstelling probeert de therapeut het oorzakelijk verband tussen een verleden feit en aanhoudende klachten in een reële situatie bloot te leggen. Door de verstrikking op te heffen, kunnen de overgedragen gevoelens bij het tweede- of derde-generatie-slachtoffer verdwijnen. De familieopstelling wordt beschouwd als een helende weg naar bewustwording, waardoor de cliënt zichzelf kan bevrijden. De resultaten zijn zo overtuigend dat de Duitse Krankenkassen (ziekenfondsen) het honorarium voor een sessie terugbetalen.

Bert Hellinger heeft zijn therapeutische methode ontwikkeld als een groepstherapie, met 10 à 20 deelnemers per werkgroep. De opstelling vindt plaats in een kring van deelnemers die er elkaar toevallig ontmoeten. De cliënt die een familieopstelling wenst, beschrijft zijn last of zijn 'brandende' vraag en levert waar nodig genealogische informatie. De therapeut bepaalt welke gezins- en familieleden men opstelt en laat de cliënt voor elk van hen uit de werkgroep een "plaatsvervanger" kiezen, ook voor de cliënt zelf. Geleid door zijn gevoel stelt deze zijn familie in de kring op: naast of tegenover elkaar, met de rug naar elkaar, weg van elkaar...

De opgestelde personen gaan in de kring een eigen leven leiden. De gezichtsuitdrukking van hun plaatsvervangers verandert. Die voelen in zich een stemming of zelfs lichamelijke symptomen zoals duizeligheid of pijn opkomen, die met het bewustzijn en de lichamelijke ervaringen van het opgestelde familielid overeenkomen. De cliënt, die enkel toekijkt, ziet hoe de plaatsvervanger eenzelfde houding aanneemt, dezelfde ondervindingen noemt en dezelfde zinnen zegt als de reële persoon. Ook (overleden) familieleden uit vorige generatie(s) krijgen hun plaats in de opstelling.

De therapeut observeert de emotionele reacties en speurt naar niet direct zichtbare relaties en naar het familiesysteem. De blik en de blikrichting verraden onderlinge liefde of afkeer. Dit zijn voorbodes van positiewisselingen, want in de kring verwoordt men aanvoelde irritatie of sympathie tegenover elkaar. Het familiebeeld komt als het ware tot leven en toont tot dan toe ongeweten knelpunten: verborgen gehouden gevoelens worden waarneembaar, er komen onuitgesproken spanningen en geheime bindingen aan de oppervlakte. In dit proces hebben overleden familieleden -- uit vorige generaties -- een stem, krijgen chaotische betrekkingen in de familie een nieuwe structuur. Door vraagstelling zoekt de therapeut uit wie en wat aan de basis van een last, schuld of van een te dragen noodlot ligt, en vooral waar familieloyaliteit tegenover een voorouder diens nakomelingen verstrikt. Hij vormt een nieuw -- bevrijdend -- familiebeeld, waarin het 'dodgezwegen', 'verloren' of 'uitgestoten' lid op een respectvolle manier zijn rechtmatige plaats in de rangorde terugkrijgt. Daarbij laat hij echter de last van en de verantwoordelijkheid voor vroeger gepleegde feiten en voorvallen bij de voorouder om de transgenerationale ketting te verbreken.

De inwerkende kracht die dit alles mogelijk maakt, noemt Hellinger "het wetende veld" (7), een nog niet verklaarde vorm van kennisoverdracht, dat inzicht biedt in de verstrengelingen en verbindingen, in constructieve en destructieve krachten van het familiesysteem. Het treedt telkens weer op, ongeacht de plek, de tijd, de therapeut en de plaatsvervangers. Het is een fenomeen dat nog wetenschappelijk onderzoek vergt.

Met het onschadelijk maken van verstrikkingen kunnen overgenomen gevoelens verdwijnen. Cliënten rapporteren al na een eenmalige familieopstelling verbeteringen die in de loop van dagen tot maanden optreden. Ze merken dat hun houding ten opzichte van hun familie in goede zin verandert, lichamelijke symptomen of onaangename gewaarwordingen kunnen verdwijnen en -- vreemd genoeg -- er kunnen zelfs veranderingsvormen bij een opgesteld (en nog levend) familielid optreden, zonder dat er met hem enige vorm van contact is geweest. Soms dient men een opstelling af te breken, omdat er belangrijke genealogische informatie ontbreekt, omdat sommige gegevens onnauwkeurig lijken te zijn of omdat de cliënt de stap naar de oplossing voor de verstrikking nog niet kan zetten. In een uitzonderlijk geval staat men in een patstelling en moet de opstelling stopgezet worden. Het verloop van een opstelling is niet voorspelbaar en varieert tussen een half en anderhalf uur.

Uit de psychotherapie lijkt dat de impact van voorouders op de levende generatie reëel is. Bij hun opzoekingswerk en in hun familiegeschiedenis kijken genealogen daarom best uit naar zich herhalende feiten, data of andere 'toevallige' gegevens. Familiekunde krijgt zo een heel andere dimensie, dit bewijst het werk van Anne Ancelin Schützenberger en Bert Hellinger.

Tony Vanhee

(1) Daar de literatuur van B. Hellinger zelf te dogmatisch is, raden we als kennismaking het boek van Nick Blaser aan, "Familieopstellingen. Bert Hellingers systemische familietherapie" (Bres, Amsterdam, 2001). Hellinger zelf beschikt over een website: www.bert-hellinger.com.

(2) Bertold Ulsamer, "Ohne Wurzeln, keine Flügel. Die systemische Therapie von Bert Hellinger" (Goldmann, München, 1999), p. 29.

(3) Ulsamer, p. 43.

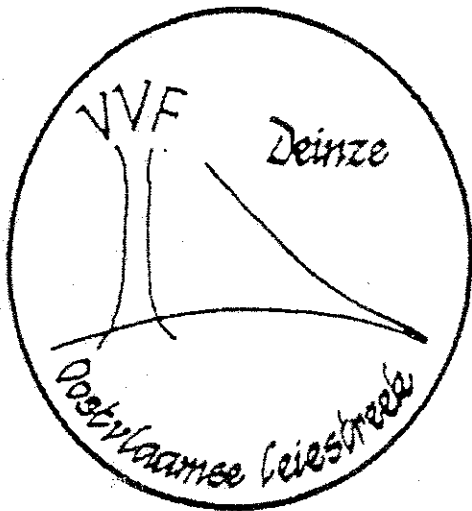
(4) Blaser, pp. 24-26.

(5) Blaser, p. 26.

(6) Voor een volledige vragenlijst, zie Blaser, pp. 137-140; Ulsamer, pp. 240-244.

(7) Blaser, pp. 92-93.

9559
Dhr. Claude GEKIERE
Herfstlaan 59
9800 DEINZE

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgiftkantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:
Tony VANHEE

13^e jaargang nr. 2

Reigerslaan 2

APRIL 2005

9800 DEINZE

*****

Hoofdredacteur: Demuyck Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogen

Onze internet-site: <http://www.gekiere.com/vvfdeinze/>

Activiteiten:

Op **dinsdag 28 juni 2005** van 20.00 uur tot 22.00 uur in de benedenzaal van de Openbare Bibliotheek van Deinze – kelderverdieping – ingang langs Markt: Voordracht

PARTNERKEUZE IN DE 19^e EEUW door Bart VAN DE PUTTE

Bart Van De Putte is socioloog aan de Katholieke Universiteit te Leuven. Hij is er verbonden aan de Faculteit Sociale Wetenschappen, Departement Sociologie, Afdeling Sociologie van gezin, bevolking en gezondheidszorg, Centrum voor Bevolkings- en Gezinsonderzoek.

Bij zijn studie van de menselijke samenleving in de 19^e eeuw gebruikt Bart Van De Putte vooral de huwelijksakten als basis. Naast gegevens in verband met leeftijd en beroep van bruid en bruidegom, van hun ouders (tenzij deze reeds zijn overleden) en zelfs van de getuigen, vinden we in deze akten ook informatie in verband met geletterdheid, wettiging kinderen, woonplaats,...

Bart Van De Putte maakt vooral gebruik van de huwelijksakten van Gent, Aalst en Leuven. VVF-Deinze verstrekke hem ook enige lokale informatie zodat tijdens de voordracht ook voorbeelden uit de streek aan bod zullen komen.

TELLING VAN HOORNBEESTEN EN PAARDEN TE GRAMMENE (1861)

In het stadsarchief van Deinze (Leiedam 5, 9800 Deinze) vonden we onder het archiveringsnummer 1.713.028 onder Grammene vijf tellingen terug van hoornbeesten en paarden van de jaren 1861, 1862, 1863, 1864 en 1865.

Het betreft staten waarin per eigenaar het aantal dieren wordt opgenomen dat onderworpen is aan de belasting ingesteld bij het provinciaal reglement van 17 juli 1860, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 31 augustus 1860 (Belgisch Staatsblad van 6 september 1860).

Dit reglement en de beraadslagingen die ermee gepaard gingen tijdens de vergadering van de provincieraad vinden we ook terug in de "Memorial administratif" van Oost-Vlaanderen van 1860 (tome 88).

Uit de tekst van het reglement blijkt dat:

- er vanaf 1/1/1860 een provinciaal fonds wordt opgericht bestemd om de bezitters van paarden, van hoornvee en/of van schapen, die op bevel van de overheid afgeslacht worden ingevolge epidemische en besmettelijke ziekten om de verspreiding van de kwaal te stoppen, schadeloos te stellen (art. 1 van het reglement);
- de nodige middelen voor dit fonds zullen bekomen worden door het heffen van een taks die jaarlijks door de houders van paarden, hoornvee en schapen zal worden betaald op basis van volgende tarieven:
  - A. Eén frank voor elk hoornbeest ouder dan 2 jaar;
  - B. Vijftig centiemmen voor elk hoornbeest jonger dan 2 jaar;
  - C. Vijftig centiemmen voor elk paard ouder dan 3 jaar;
  - D. Vijfentwintig centiemmen voor elk paard jonger dan 3 jaar;
  - E. Vijfentwintig centiemmen voor elke tien schapen.

Voor kalveren jonger dan 5 maanden, veulens jonger dan 10 maanden en lammeren jonger dan 2 maanden is geen taks verschuldigd (art. 2 van het reglement) (uit dit artikel kunnen we tevens afleiden dat geen taks verschuldigd is wanneer men minder dan 10 schapen houdt, wellicht de reden waarom in de telling van Grammene het aantal schapen nergens staat vermeld);
- er de derde januari van elk jaar door de lokale administraties in elke stad of dorp van de provincie een exacte telling dient te gebeuren van de dieren onderworpen aan de taks (art. 5 van het reglement); de vastgelegde taks dient in één keer te worden betaald aan de gemeenteontvanger die de opbrengst doorstort (art. 8 van het reglement);
- er een schadevergoeding uit vermeld fonds zal worden betaald aan de veehouders wiens vee op bevel van de overheid werd afgeslacht wegens epidemische of besmettelijke ziekten; deze vergoeding bedraagt twee derde van de bij expertise geschatte waarde van de dieren; deze waarde mag volgende bedragen niet overstijgen:
  - + voor stieren en koeien van meer dan 3 jaar: 350 frank;
  - + voor stieren en koeien van minder dan 3 jaar en voor vaarzen: 200 frank;
  - + voor melkkoeien: 350 frank;
  - + voor hoornbeesten van 5 maanden tot 1 jaar: 80 frank;
  - + voor paarden gebruikt voor post en postkoetsen, voor verhuur en in de industrie: 150 frank;
  - + voor paarden gebruikt voor andere doeleinden: 450 frank;
  - + voor volwassen schapen: 20 frank (art. 9 van het reglement).

De telling van 1860 vermeldt in totaal 49 houders van vee in Grammene. Afgaand op de nummering van de huizen in de rubriek "wyk en nummer van de woonplaets" kunnen we afleiden dat er in dat jaar 118 of iets meer huizen waren. Hieruit volgt dat iets meer dan 40% van de huishoudens met hun dieren in deze telling werden opgenomen. Als grote eigenaars

van vee bemerken we Francies VERMANDELE met 20 runderen en 5 paarden en Leonard VANDAMME met 24 runderen en 4 paarden.

PROVINTIE OOST-VLAENDEREN.

ARRONDISSEMENT *Yper*

GEMEENTE *Gramme*

DIENSTJAER 1861.

STAET van opneming der Horenbeesten, Paerden en Schapen, onderworpen aen de belasting ingesteld by het provinciael reglement van den 17 July 1860, goedgekeurd by koninglyk besluit van den 31 Augusty daeropvolgende.

N. B. De kalveren van minder dan vyf maenden oud, de veulens van minder dan tien maenden en de lammeren van minder dan twee maenden, zyn aen de belasting niet onderworpen.

VOLGNUMMER.	NAMEN EN VOORNAMEN DER HOUDERS.	WYK EN NUMMER VAN DE WOONPLAETS.	HORENBEESTEN		PAERDEN		SCHAPEN.
			van boven	van beneden	van boven	van beneden	
			de 2 jaren.	de 2 jaren.	de 5 jaren.	de 5 jaren.	
1	<i>Vermandele, Francies</i>	<i>A N° 1</i>	10	10	3	2	"
2	<i>Blancke, Karel (zoon)</i>	<i>A N° 2</i>	3	2	"	"	"
3	<i>Tack, Karel</i>	<i>A N° 4</i>	2	"	"	"	"
4	<i>Van Laere, Leander</i>	<i>A N° 5</i>	1	1	"	"	"
5	<i>Peers, Kinders</i>	<i>A N° 6</i>	4	1	"	"	"

<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>
1	VERMANDELE Francois	A N° 1	10	10	3	2
2	BLANCKE Karel (zoon)	A N° 2	3	2		
3	TACK Karel	A N° 4	2			
4	VAN LAERE Leander	A N° 5	1	1		
5	PEERS Kinders	A N° 6	4	1		
6	VANDECASTEELE Jan	A N° 7	1	2		
7	HAERYNCK Karel	A N° 11	2			
8	DEVOS Charles	A N° 15	1			
9	GRYSPEERT Jan	A N° 19	2			
10	PEERS Jan Baptist	A N° 24	1			
11	VERMEULEN Jan	A N° 25	3			
12	VAN EECKHAUTE Karel Lodewijk	A N° 26	3	1		
13	VANDAMME Leonard	A N° 27	10	14	2	2
14	BLANCKE Karel (vader)	A N° 32	4	5	1	
15	VANDEGINSTE Leonard	A N° 35	1			
16	DEVOS (weduwe Karel)	A N° 39	3	2	1	

17	VANDENBERGHE Jan Francies	A N° 42	2	1		
18	VANWANZEELE Felix	A N° 44	2			
19	BIEBUYCK Jan Baptist	A N° 49	1			
20	DELOOF Kinders	A N° 50	5	3	1	
21	DESCHUYMER Leonard	A N° 51	3	4		
22	DEMOOR Constant	A N° 52	3	2		
23	DEVOS Jan Francies	A N° 53	3	1		
24	VERMEERSCH (weduwe Leonard)	A N° 58	3	3	1	
25	VANDEWEGHE Bernard	A N° 64	4	1		
26	DECOSTER (kinders)	A N° 65	2			
27	DEBUCK (weduwe Karel)	B N° 68	4	3	1	
28	DEPAUW Leonard	B N° 69	3	3		
29	ALLEGAERT Francies	B N° 72	1	1		
30	VANDECASTEELE (kinders)	B N° 73	2	1		
31	BRUYNEEL Jan	B N° 77	1			
32	DEBEL Philips	B N° 79	1	1		
33	BRUYNEEL Jozef	B N° 80	1	1		
34	VANLAERE (weduwe Pieter)	B N° 83	1			
35	BEARELLE Jan	B N° 87	1			
36	VANKINDEREN (weduwe Francies)	B N° 90	5	2	2	1
37	QUINTYN Jozef	B N° 93	1	1		
38	DELOOF Jan	B N° 96	5	3		1
39	WAERLOP Bernard	B N° 98	1	1		
40	VANDENBERGHE Boniface	B N° 105	2	1		
41	VANDEGINSTE Jan	B N° 106	1			
42	DE GEYTER Jan	B N° 107	1	2		
43	VANDENBULCKE Pieter	B N° 109	2	2		
44	VANSPEYBROECK Jacob Francies	B N° 113	4	3	1	
45	DEMOOR (kinders)	B N° 114	3	1		
46	VANACKER Charles Louis	B N° 117	2	1		
47	WALLAERT Constant	B N° 118	1			
48	BLONDEEL Joris	B N° 66		1		
49	VANDEGINSTE Frederik	B N° 76		1		
	Algemeen Totael		122	82	13	6

Guido Demuyne

Dr. PAUL HUYS BEKROOND

Op 23 februari 2005 ontving dr. Paul Huys de Oost-Vlaamse Provinciale Prijs voor Genealogie 2004 uit de handen van kersvers gouverneur André De Nijs. In zijn dankwoord kon de laureaat tegenover de gouverneur meteen met de titel van zijn werk uitpakken: "Huys is de naam. Aangename kennismaking!"

De VVF-afdeling Deinze wil Paul Huys op haar beurt feliciteren met die bekroning. Zijn familiegeschiedenis is een model voor genealogen die hun onderzoek op een gedegen wijze willen afronden. Het juryverslag verwijst naar de grote deskundigheid waarvan de auteur blijkt geeft: "Huys is zowel in de 17e, de 18e, de 19e als de 20e eeuw thuis. Weinig professionele historici zullen hem dat nadoen. [...] Paul Huys weet de levensloop van zijn voorvaderen, allen gewone mensen, steeds in hun tijds kader te situeren en plaatst ze aan de hand van eigentijdse en plaatselijke kronieken in een kleurrijk decor." Verder valt de jury de kwaliteit van de bijna literaire schrijfstijl op en de heldere structuur van het exposé. Opvallend vermeld door de jury is de aanwezigheid van een 'besluit', waarin de auteur een synthese brengt van "een familie van smeden, landbouwers, timmerlieden en schoenmakers, van kleermakers, blekers en zijdewevers: eerbare beroepen voor werkzame mensen, ten hoogste kleine middenstand, op de grens van arbeidersklasse en lagere burgerij." Juist dit aspect maakt de bekroning zo uniek: genealogen krijgen meer te maken met "gewone mensen" dan met vertegenwoordigers van de "hogere stand". Het werk van Paul Huys bewijst dan ook dat over elke sociale laag boeiend én wetenschappelijk verantwoord geschreven kan worden.

De samenstelling van een familiegeschiedenis is een 'levenswerk' en vergt daarom ook de nodige tijd om als het ware in een rijpingsproces de maatschappelijke plaats en waarde en de mentaliteit van de voorouders te ontdekken, te begrijpen en te waarderen.

VVF-Deinze wil ook mevr. Huys danken voor de (vrije) tijd die zij haar man heeft gegund om dit te realiseren.

Tony Vanhee

GESCHIEDENIS VAN DEINZE -- Deinze en Petegem in de 19e en 20e eeuw

In maart 2005 is het tweede deel van de driedelige prestigieuze reeks "Geschiedenis van Deinze" verschenen. Dit boekdeel, onder het coördinatorschap van prof. em. Van Eenoo, belicht de ontwikkeling van Deinze en Petegem van de Franse Revolutie tot heden.

De auteurs hebben in een eerste hoofdstuk de politieke ontwikkeling uitgetekend en naar de reacties van de inwoners gepeild op de elkaar opvolgende nationale regimes (Frans, Hollands en Belgisch) en op de twee Duitse bezettingen van de 20e eeuw.

Wat in deel 1 (Middeleeuwen) al tot de bevindingen behoorde, komt hier in hoofdstuk 2 tot uiting: Deinze en deels ook Petegem zijn altijd opnieuw in staat geweest zich na een malaise economisch op te werken om met durf en moed innoverende nijverheden in te voeren. Toen de jeneverstokers van het toneel verdwenen, kwamen de zijdewevers en de bretellenwevers, in een latere fase gevolgd door fabrikanten van kinderrijtuigen en speelgoed; de twee gemeenten profileerden zich met de bekende 'bloemmolens' ook in de voedingsnijverheid.

Het derde hoofdstuk schetst de sociale vangnetten voor wie door allerlei omstandigheden een marginaal leven in de maatschappij kende en zet aspecten uit het verenigingsleven in een bredere context: sport-, jeugdbewegingen, stoeten en bals worden gevolgd tot in de jaren '50. Dat ook het kerkelijk leven -- vooral in de 19e eeuw -- een geanimeerde geschiedenis achter zich heeft, wordt duidelijk in een vierde hoofdstuk. Als laatste komen onderwijs en cultuur aan bod. Naast de evolutie van het lager en secundair onderwijs, gekenmerkt door de politieke schoolstrijd, komt ook de rijke cultuur tot leven, met zijn talloze verenigingen en kunstenaars en krijgen we een overzicht van het architecturaal patrimonium.

Het rijk geïllustreerd boek bevat 576 blz. en is o.a. verkrijgbaar aan de onthaaldienst van het Deinse stadhuis of in het Museum van Deinze en de Leiestreek tegen de prijs van 49 euro.

Tony Vanhee

DE FAMILIE TORCK

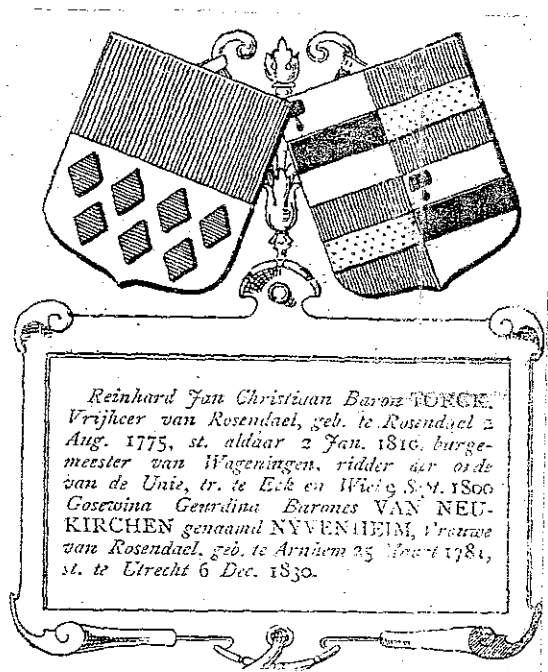
(vervolg van Leiestam februari 2005 p. 509-512)

1. *De genealogische kwartierstaten van Nederlandsche Geslachten met wapenschilden van den Hoogen Raad van Adel (1888).*

Op blz. 9 treffen we de kwartierstaat van **François Johan Baron van Pallandt** aan.

Daarin:

A -Reinhard Jan Christiaan Baron Torck. Vrijheer van Rosendael, geb. te Rosendael 2 aug 1775, sterft aldaar 2 jan 1810, burgemeester van Wageningen, ridder in de orde van de Unie, trouwt te Eck en Wiel op 9 sept. 1800 met **Gosewina Geurdina Barones van Neukirchen** genaamd **Nyvenheim**, vrouwe van Rosendael, geb. te Arnhem 25 maart 1781, zij sterft te Utrecht op 6 dec 1830.

B -Zijn zoon Adolf Werner Carel Willem Baron Van Pallandt, Heer van Keppel, Barlham, Hagen en Wolfswoord, geboren te 's Gravenhage 25 juni 1802, aldaar overleden op 28 januari 1874, lid van de ridderschap van Gelderland, kamerheer des Konings, Ridder der orde van den Ned. Leeuw, trouwt te Rosendael op 19 aug 1824 met **Henriette Jeanne, Adelaïde Barones Torck**, geb. te Rosendael 14 aug. 1802, zij sterft te Keppel op 30 nov. 1877 en was *dame du palais*.

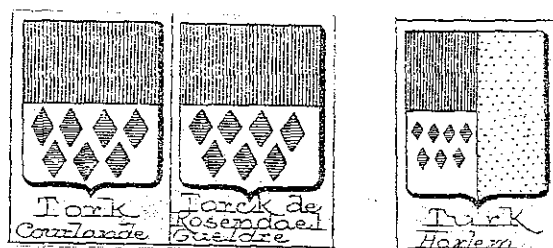
Adolf Werner Carel Willem Baron VAN PAL-
 LANDT. Heer van Keppel, Barlham, Hagen en
 Wolfswoord, geb. te 's-Gravenhage 25 Juni 1802,
 st. aldaar 28 Jan. 1874, lid van de ridderschap van
 Gelderland, kamerheer des Konings, ridder der orde
 van den Ned. Leeuw, tr. te Rosendael 19 Aug. 1824
 Henriette Jeanne Adelaïde Barones TORCK, geb.
 te Rosendael 14 Aug. 1802, st. te Keppel 30 Nov.
 1877, dame du palais.

2. Rietstap Amorial Général - (1967-Pl. XXXVI)

a-Torck Courlande

b-Torck de Rosendael Gueldre

c-Turk Harlem

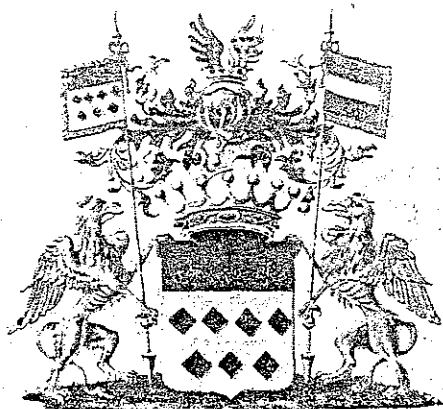

3 Amorial Général de la Noblesse Belge par Baron de Ryckman de Betz (blz. 457).

a-de Turck de Kersbeek (éteint dans les Males).

Famille de noblesse ancienne, originaire de comté de la Marck, établie dans les Pays-Bas aux XVIe siècle. (draagt hetzelfde wapenschild als Torck).

de TURCK de KERSBEEK (éteint dans les mâles)

Armes : d'argent à sept losanges d'azur, posés 4, 3 ; au chef de gueules. L'écu sommé de la couronne de Baron, pour le titulaire, et de Chevalier pour tous les autres descendants, surmontée d'un heaume d'argent, couronné, grillé, colleté et liseré d'or, fourré d'azur, aux hachements d'argent et de gueules. Cimier : un vol, à dextre de gueules, à senestre d'argent chargé des losanges de l'écu. Supports : deux griffons d'or tenant des bannières d'or, à dextre aux armes de l'écu, à senestre aux armes de la famille éteinte de Jauche-Mastaing, qui sont : de gueules à la fasce d'or.

Famille de noblesse ancienne, originaire du Comté de la Marck, établie dans les Pays-Bas au XVIe siècle.

Diplômes : Les branches allemandes et hollandaises ont toujours été revêtues des titres de Baron et de Chevalier.

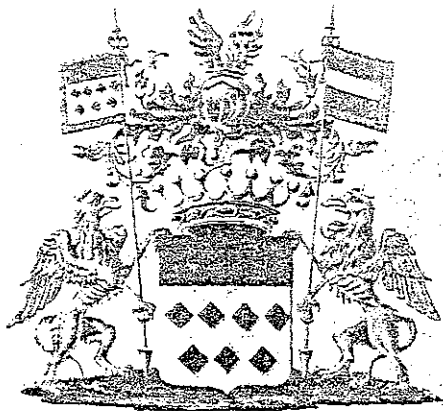
Le 7 décembre 1839, reconnaissance de noblesse et concession du titre de Baron, transmissible par primogéniture masculine, à Emmanuel-Am-

broise-Joseph de Turck, avec autorisation d'adjoindre à son nom celui de la terre de Kersbeek.

Le 4 décembre 1871, extension de ce titre à tous les descendants de Emile-Joseph-Emmanuel-Nicolas de Turck de Kersbeek (branche éteinte).

Concession du titre de Comte romain (non admise en Belgique).

b-de Turck de Kersbeek is afkomstig van het graafschap Mark dat in Westfalen-D ligt (220 km² groot) met als hoofdplaats de stad Hamm. Het graafschap is sinds de 12e eeuw in het bezit van de graven van Mark-D. Het is sinds de 14e eeuw bij Kleve-D. Sinds de 16e eeuw verenigt met Gulik-Ned en Berg-Ned., eveneens graafschappen. In 1609 stierf dit huis uit. In 1666 behoorde het toe aan Brandenburg-D. Sinds 1813 werd het aan Pruisen-D. toebedeeld.

Armes : d'argent à sept losanges d'azur, posés 4, 3 ; au chef de gueules. L'écu sommé de la couronne de Baron, pour le titulaire, et de Chevalier pour tous les autres descendants, surmontée d'un heaume d'argent, couronné, grillé, [colleté] et liseré d'or, fourré d'azur, aux hachements d'argent et de gueules. Cimier : un vol, à dextre de gueules, à senestre d'argent chargé des losanges de l'écu. Supports : deux griffons d'or tenant des bannières d'or, à dextre aux armes de l'écu, à senestre aux armes de la famille éteinte de Jauche-Mastaing, qui sont : de gueules à la fasce d'or.

Famille de noblesse ancienne, originaire du Comté de la Marek, établie dans les Pays-Bas au XVIIe siècle.

Diplômes : Les branches allemandes et hollandaises ont toujours été revêtues des titres de Baron et de Chevalier.

Le 7 décembre 1839, reconnaissance de noblesse et concession du titre de Baron, transmissible par primogéniture masculine, à Emmanuel-Am-

broise-Joseph de Turck, avec autorisation d'ajouter à son nom celui de la terre de Kersbeek.

Le 4 décembre 1871, extension de ce titre à tous les descendants de Emile-Joseph-Emmanuel-Nicolas de Turck de Kersbeek (branche éteinte).

Concession du titre de Comte romain (non admise en Belgique).

Annuaire : 1851 p. 230 ; 1898-II p. 2352 ; 1913-II p. 215 ; 1923-II p. 132 ; 1929/30-II p. 132 ; 1946/50-II p. 123.

*Annuaire général de la Noblesse Belge
par Baron de Ryckman de Betz*

Baron de Ryckman de Betz

Le baron (Emmanuel) de TURCK de KERSBEEK (1786-1862) et son épouse (x 1827) baronne Eudoxie de T'SERCLAES [de WOMMERSOM] (1810-1880)

Armes du Turck : d'argent à sept losanges d'azur, posés 4 et 3 ; au chef de gueules. Les deux écus sommés d'une couronne de baron. Supports : deux griffons d'or tenant chacun une bannière d'or, celle à dextre aux armes de l'écu, celle à senestre de gueules à la fasce d'or, qui est de Jauche de Mastaing. Le tout posé sur deux volutes.

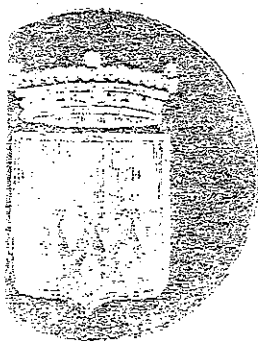
Armes de T'Serclaes : de gueules au lion d'argent, armé, lampassé et couronné d'or, la queue fourchue, chargé sur l'épaule d'un écusson d'or, au chef échiqueté d'argent et de sable de deux tires, qui est de Bygaerden.

Particularités : selon le diplôme de 1839, les armes comportent en outre : heaume couronné, lambrequins et cimier.

Diamètre : 2,7 cm - Aspect : laiton doré, surface légèrement bombée -

Fabricant : LASSÉN & Cie / BRUXELLES.

ons de TURCK de KERSBEEK

Armes : d'argent à sept losanges d'azur, posés 4 et 3 ; au chef de gueules. L'écu sommé d'une couronne à dix-sept perles dont quatorze posées sur le cercle et trois relevées.

Particularités : selon le diplôme de 1839, l'écu est sommé d'une couronne à sept perles. Les armes comportent en outre : heaume couronné, lambrequins, cimier et supports.

Diamètre : 2,9 cm - Aspect : laiton doré, surface plane - Fabricant : non mentionné.

*Annuaire général de la Noblesse Belge
par Baron de Ryckman de Betz*

9559
Dhr. Claude GEKIERE
Herfstlaan 59
9800 DEINZE

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgifttekantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:
Tony VANHEE

13^e jaargang nr. 3

Reigerslaan 2

AUGUSTUS 2005

9800 DEINZE

*****
Hoofdredacteur: Demuynck Guido, Pachtgoeddeef 17, 9031 Drogen
Onze internet-site: <http://www.gekiere.com/vvfdainze/>

Activiteiten:

Op **dinsdag 18 oktober 2005** van 20.00 uur tot 22.00 uur in de kelderverdieping van de Openbare Bibliotheek van Deinze, hoek Markt-Gentpoortstraat, Deinze: Voordracht:

KLERIKALE BROEDERSCHAPPEN door Robert RUYS, voorzitter Heemkunde Oost-Vlaanderen

Toegang: gratis

Sommige bidprentjes vermelden dat de overledene lid was van een of zelfs van verschillende broederschappen. Die religieuze verenigingen zijn uitingen van spontane devotie en willen de persoonlijke godsvrucht van hun leden en de kerkelijke praktijken in de parochie stimuleren. De nadruk van hun activiteiten lag op de verering van een patroonheilige of van een sacraal symbool. Lidmaatschap van een broederschap kan op zich al iets over de religieuze intenties binnen een lokale gemeenschap of in een gezin vertellen.

Soms hadden die corporaties bezittingen of ze zetten zich bijvoorbeeld in voor de opvang van pelgrims. Sommige broederschappen was een kortstondig leven beschoren, andere kenden een langere geschiedenis of ze bestaan nog. Ook in Deinze en zijn deelgemeenten.

Componist en auteur Alfons MERVILLIE (°Wontergem, 1856-†Kortrijk, 1942)

Deze zomer brengt de kustgemeente De Panne met een paar festiviteiten een Wontergemnaar in de belangstelling, Alfons Mervillie. De herwaarderingsactie is een aanloop naar het lokaal Mervillie-jaar 2006, opgezet wegens diens geboorte 150 jaar geleden. Uitgangspunt vormt het bekende 'Duinelied voor de Kinders der Panne'. Dit eenvoudig kinderlied componeerde Mervillie in 1878 als 22-jarige voor zijn zus die als zuster Josephine in Ter Panne, toen een gehucht van Adinkerke, visserskinderen onderwees¹. Mervillie wordt wel eens als West-Vlaming beschouwd² en is uit de herinnering van zijn geboortestreek vervaagd. Nochtans verdient hij erkenning in zijn geboortedorp Wontergem en in het Deinse.

Alfons Leo Mervillie is het veertiende en voorlaatste kind van Pieter Francies en Regina Quintijn. Zijn ouders waren landbouwers in het Oost-Vlaamse Wontergem. Volgens de legger bij de Popp-kaart³ beschikte vader Mervillie ca. 1860 over wat grond en een drietal huisjes op de Kerkwegkouter, aan de huidige Puttenstraat bij de Dosweg. Hij was bij zijn overlijden op 12 september 1883 schepen van Wontergem, wat hem en zijn gezin in een dorp met 929 zielen (1870) toch het nodige aanzien bezorgde.

Het gezin Mervillie was zoals zoveel families rooms-katholiek. Niet alleen trad een zus toe tot de Blauwe Zusters in De Panne, maar ook Alfons zelf volgde zijn priesterroeping en trad in de voetsporen van zijn oudere broer Joannes (°1839), pastoor van Zandvoorde bij Ieper, en van zijn neef Franciscus, in 1905 deken van Torhout. Naar verluidt studeerde Alfons aan het Klein Seminarie van Roeselare, waar Hugo Verriest met zijn Vlaamsgezinde collega's de erfenis van 'zijn leraar ende meester' Guido Gezelle⁴ doorgaf. Alfons Mervillie was er een jaargenoot van Albrecht Rodenbach (°1856). Hij beleefde in het Klein Seminarie wellicht 'De Groote Storinge', de scholierencontestatie tegen de verfransing van het onderricht die de katholieke Vlaamse studentenbeweging, de blauwvoeterij, een verscherpte stuwkracht zou meegeven⁵. De poësisklas (met Rodenbach) weigerde in juli 1875 om op het superiorfeest een Franstalig lied te zingen en kreeg daarbij de steun van hun makkers uit de retorica en uit de afdeling Wijsbegeerte, het eerste luik van de priesteropleiding. 'De Vlaamsche Leeuw' en het 'Lied der Vlaamsche Zonen' (De Blauwvoet) daarentegen galmden wel door de lucht⁶.

Dit alles heeft onmiskenbaar effect op het leven en het werk van Alfons Mervillie gehad. Hij kreeg oog voor de poëtische en muzikale uitstraling van Vlaanderen. In de periode 1884-1886 componeerde Mervillie 14 liederen uit gedichten van Gezelle. Hij zette werk van Rodenbach op muziek en liet zich, net als Gezelle, inspireren door de dichter Longfellow. Hij trok naar Engeland en vertaalde diens werk "Evangeline". Voor de publicatie ervan in 1901 kon hij een beroep doen op de uitgeverij Breitkopf und Härtel uit Leipzig. Mervillie was geen onbekende bij deze muziekuitgeverij, want zij had al eerder werk van hem laten verschijnen. Als priester was Mervillie in 1880 een leraarsambt aangeboden in de normaalschool-kosterschool van Torhout, waar hij wegens zijn muzikale interesse en zijn componistentalent met de bijnaam 'Bach-Mervillie' door het leven ging. Als aanhanger van de Duitse school zette hij zijn studenten ertoe aan oude muziek te bestuderen, van Giovanni Palestrina en Jan Pieterszoon Sweelinck tot Johann Sebastian Bach⁷. Zijn begaafdheid opende tal van poorten in de muzikale wereld: in 1884 publiceerde de uitgeverij Breitkopf und Härtel zijn "Acht fugen voor orgel of piano".

Na 11 jaar kreeg Mervillie een pastoraatsopdracht. In die periode reisde hij vaak en ontmoette tal van muzikale grootheden als Liszt, Gounod en Rubinstein. Het inspireerde hem om verder orgel- en pianowerk en vocale muziekstukken te blijven componeren. Na

de aanstelling van paus Pius X (1903) kruiste pastoor Mervillie maandenlang in diens voetsporen door Italië en werd hij zelfs door de paus in audiëntie ontvangen. Zijn hommage kreeg vorm in een lijvig, vierdelig werk "Paus Pius X. Tot nut ende ghenoechte van den volcke" dat in de populaire Duimpjesuitgave van de Maldegemse uitgever Victor Delille het licht zag. Die uitgeverskeuze benadrukt het volks karakter van Alfons Mervillie, die in 1894 met "Gusten. Een verhaal uit den ouden tijd" een eenvoudig boek had geschreven, dat in zijn tweede editie van 1902 ook als Duimpjesuitgave verscheen. Zijn bewondering voor Pius X kwam nog eens boven met de Franstalige biografie i.s.m. H. Hoornaert: "S.S. Pie X. Nouvelle étude biographique" (1909).

Naarmate de 20e eeuw vorderde, taande de bekendheid van Alfons Mervillie als auteur. Nog even dook zijn naam op met het werk "IJzergang of den IJzer en zijn streke, voor - binst - en achter den oorlog", dat in 1928 een derde druk beleefde. Het was het resultaat van de impressie die de Eerste Wereldoorlog op hem had gemaakt als pastoor van Nieuwkapelle bij Diksmuide (1913-1933). Als getuigenis van een welbepaalde periode duikt zijn werk vandaag op in de depots van bibliotheken als de Albertina of ligt het verloren te wachten in stofferige antiquariaten.

Ook het muzikaal werk van Mervillie deemsterde weg, maar kwam met de Vlaamse componist Herman Roelstraete (1925-1985) even boven. Die engageerde zich om vergeten werk van voorgangers te herwaarderen en voor hedendaagse uitvoeringsmogelijkheden beschikbaar te maken, en vergat ook Mervillie niet. Het 'Duinenlied' zelf lijkt nog te leven aan onze Westkust. Het is terug te vinden op de cd "Van kabeljauw tot gernoare" uitgegeven door de VVV van Koksijde (2000) en wordt in 2005-2006 in de streek De Panne-Adinkerke digitaal leven ingeblazen.

We mogen aannemen dat in Groot-Deinze en omgeving nog Mervillie-afstammelingen uit de Wontergemse familie wonen, waartoe Alfons behoort. Vandaar een aantal genealogische notities die de link met vandaag gemakkelijker kunnen maken.

Pieter Francies Mervillie, de vader van Alfons, huwde op 11.08.1837 met Regina Quintijn. Beiden waren geboren te Wontergem: Regina op 22.05.1815, dochter van Joannes Francies (†Wontergem, 14.12.1825) en van Carolina Van Daele (†Wontergem, 15.08.1833). Pieter Francies zelf zag er het levenslicht op 26.03.1808 als zoon van Joseph (†Wontergem, 28.01.1832) en Isabella Rosa De Leersnijder (†1.10.1835). In een dorp als Wontergem waar men toen van landbouw leefde en waar de nabijheid van de Leie in Gottem en Grammene ook de vlasteelt liet bloeien, werd vader Pieter Francies beroepsmatig omschreven als landbouwer, een zeldzame keer als werkman en op oudere leeftijd als winkelier.

Het gezin Mervillie-Quintijn werd gezegend met 15 kinderen⁸.

1. Julia (Wontergem, 25.05.1832).
2. Joannes Nepomucenus (°Wontergem, 25.09.1839-†Watou, 21.04.1916), pastoor.
3. Justina (°Wontergem, 11.11.1840).
4. Leo (Wontergem, °14.03.1842-†30.03.1844).
5. Marie Pharailde (°Wontergem, 24.06.1843).
6. Stephanie (°Wontergem, 16.11.1844).
7. Octavia (Wontergem, °7.12.1845-†9.12.1868), jongedochter, naaister.
8. Ulalia (°Wontergem, 14.10.1847).
9. Leo (Wontergem, °24.12.1848-†9.10.1849).
10. Aloysius (°Wontergem, 25.06.1850).
11. Gustave Josephus (Wontergem, °6.10.1851-†30.08.1861).
12. Franciscus Antonius (°Wontergem, 15.10.1853) (gehuwd met Sidonie Bultheel?).
13. Marie Silvie (°Wontergem, 26.02.1855).
14. Alfons Leo (°Wontergem, 17.05.1856-†Kortrijk, 4.04.1942), pastoor.
15. Maria Anna (°Wontergem, 6.04.1858).

De familienaam Mervillie is een nevenvorm van Merveille, maar ernaast bestaan nog vorm-, klank- en spellingvarianten. De familienaam kent volgens naamkundige Frans Debrabandere twee verklaringen⁹. De naam is afkomstig van het Franse 'merveille' (= wonder), gebruikt voor iemand die vreemde, zonderlinge dingen doet of wonderbare verhalen vertelt. De tweede verklaring verwijst naar de plaatsnaam Merville (Meregem in Frans-Vlaanderen) en opent zo verwantschap met de familienamen de Merville en de Merveilde. Alfons Mervillie zelf wordt wel eens aangeduid als 'Merville', wat digitaal archiefwerk niet vergemakkelijkt.

De moeilijke spelling van deze familienaam vindt een neerslag in de voorouderreeks van de familie Mervillie. Alfons' overgrootvader Aegidius droeg (soms) de naam Merville, maar in de Wontergemse parochieregisters vinden we bij zijn 9 (teruggevonden) zonen en dochters andere varianten. Aegidius of Gillis Mervillie was gehuwd met Catharina Biebuyck. De parochieregisters gaven de volgende gegevens vrij over hun kinderen¹⁰:

1. Helena Meirveillie (°Wontergem, 7.03.1765), in 1789 gehuwd met Joannes Minne uit Dentergem;
2. Abraham Merville (Wontergem, °9.10.1754-†6.06.1830), in 1787 gehuwd met Maria Theresia Verstraete;
3. Franciscus Mervillie (°Wontergem, 4.12.1752-†2.01.1753);
4. Isabella Rosa Merviellie (°Wontergem, 26.10.1757), in 1786 gehuwd met Aegidius Serroels uit Oeselgem;
5. Joanna Catharina Merviellie (°Wontergem, 5.12.1759), in 1789 gehuwd met Leonardus Kesteloot uit Dentergem;
6. Josephus Mervillie (°Wontergem, 15.05.1751), grootvader van Alfons;
7. Maria Christina Mervillie (°Wontergem, 5.01.1764);
8. Maria Elisabeth Mervillie (°Wontergem, 19.11.1761);
9. Petrus Franciscus Mervillie (Wontergem, °9.10.1756-†26.11.1756).

Grootvader Josephus Mervillie huwde met Isabella De Leersnijder. Het aantal teruggevonden kinderen van dit echtpaar beperkt zich - archivaal - voorlopig tot:

1. Pieter Franciscus (°1808), vader Alfons;
2. Josephus (Wontergem, °23.10.1810-†16.05.1880), timmerman, winkelier, gehuwd te Wontergem op 16.02.1839 met Amelia Le Cocq (36 jaar in 1843), die drie dochters en een zoon hadden. Het is wellicht die zoon, Franciscus (°1848), die in 1905 pastoor-deken van Torhout was.

Wontergem bezit met Alfons Mervillie een figuur, die een boeiende episode van de Vlaamse studentenbeweging meemaakte. Een grondiger onderzoek naar en een studie over de invloed daarvan op zijn werk zou hem beter situeren in de Vlaamse Beweging. We brachten alvast een paar bouwstenen voor de geïnteresseerde zoeker aan.

Tony Vanhee

(1) Met dank aan Will Vansteene, De Panne.

(2) K. ter Laan, Letterkundig woordenboek voor Noord en Zuid, 1941.

(3) G. Demuyne, De kadastrale Popp-kaarten van Gottem, Grammene en Wontergem (ca. 1860), Deinze, 2003.

(4) M. De Bruyne, 'De Grootte Stooringe te Roeselare in 1875', in: De Grootte Stooringe 1875. Historische bijdrage tot de Geschiedenis van de Vlaamse Studentenbeweging, Roeselare, 1975, p. 17.

(5) F. Boudrez, 'Klein Seminarie van Roeselare', in: Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging, pp. 1727-1730.

(6) M. De Bruyne, idem, p. 22.

(7) P. Roose en J. Vermeire, Flemish Organ Treasure, vol. 2, www.orgelinvlaanderen.be.

(8) Stadsarchief Deinze, Registers Burgerlijke Stand, Wontergem.

(9) Fr. Debrabandere, Woordenboek van de Familienamen in België en Noord-Frankrijk, deel 2, p. 965.

(10) Fr. Neirinck, Wontergem. Parochieregisters 17e en 18e eeuw, Gent, 1999, passim.

DE STATEN VAN GOED VAN DE HEERLIJKHEID EKE
(EKE, NAZARETH)

Het belang van staten van goed voor de genealoog werd reeds meermaals onderstreept. Naast de parochieregisters zijn zij de belangrijkste bron voor de studie van onze voorouders in het Ancien Régime. Zij geven veel meer informatie dan loutere identiteitsgegevens. Zij bieden tevens informatie over bezit (onroerend en roerend) en schulden van onze voorouders. Een staat van goed moest steeds worden opgesteld wanneer er minderjarige kinderen (toen tot 25 jaar!) na een overlijden onder de erfgenamen achterbleven. Gezien de gemiddelde leeftijd bij overlijden toen heel wat lager lag dan nu, zult U begrijpen dat er meer kans is dat er wel dan geen staat van goed moest worden voorgelegd aan de schepenen van de heerlijkheid, die toen optraden als oppervoogden.

We vangen in dit nummer van Leiestam de publicatie aan van de staten van goed van de heerlijkheid Eke, die zich uitstreckte over Eke zelf en over een deel van de parochie Nazareth. We zullen hierbij teruggaan in de tijd en daarbij starten met de staten van goed voorgelegd in 1795, daarna 1794 enz. We consulteerden in de eerste plaats de losse staten van goed (in de bundels) en vermelden ook wanneer deze staat in een bewaard register is terug te vinden. Hieronder vooreerst een overzicht van de bundels en registers die we hebben geconsulteerd en waarin de staten van goed zijn terug te vinden.

Het archief van de heerlijkheid Eke is terug te vinden in het Rijksarchief Gent (Geraard Dui-velsteen). Het omvat 154 nummers en een beschrijving is terug te vinden in inventaris nr. 80.

16 bundels staten van goed (periode 1612-1795) (nrs. 71-85 en 132)

71.	1612-1692	79.	1767-1771
72.	1700-1724	80.	1771-1774
73.	1725-1740	81.	1775-1776
74.	1742-1747	82.	1777-1781
75.	1747-1752	83.	1781-1784
76.	1753-1757	84.	1785-1787
77.	1758-1762	85.	1788-1795
78.	1763-1766	132.	1643-1692

15 registers wettelijke passeringen en staten van goed (periode 1706-1787) (nrs. 57-70 en 152)

57.	1714-1717	65.	1761-1771
58.	1718-1722	66.	1762-1766
59.	1723-1728	67.	1772-1775
60.	1728-1733	68.	1775-1779
61.	1733-1741	69.	1779-1784
62.	1741-1747	70.	1783-1787
63.	1747-1753	152.	1706-1714
64.	1753-1763		

Daarnaast zijn er ook nog 3 bundels rekeningen van verkopen in sterfhuizen

86.	1695-1734	87.	1735-1746	88.	1747-1787
-----	-----------	-----	-----------	-----	-----------

en ook 1 bundel akten van voogdijen periode 1710-1758 in het nr. 89.

Gebruikte afkortingen:

St.: Staat van Goed

K: kinderen

wed.: weduwe of weduwnaar

fs.: filius (= zoon van) en fa.: filia (= dochter van)

j.: jaar

R.B.: rekening bewijs

Heerlijkheid Eke nr. 85: periode 1788-17951795:

30/5/1795: St. Livinus VAN CEULEBROUCK fs. Joseph + Eke 1/7/1793
 x Pieternelle HEYSE fa. Adriaen wed. (xx Petrus DE WINNE in Melsen) zonder K:
 Erfgenamen:
 Pieter Gillis HEYSE fs. Adriaen en Marie Francoise VAN CEULEBROUCK in Eke;
 Marie Therese HEYSE fa. Pieter Livinus en Joanne Catharine DHERTOGE 8 j.
 (bij het opstellen van de st. reeds overleden);
 Bregitta VAN CEULEBROUCK x Francies STROBBE in Astene;
 Pieternelle VAN CEULEBROUCK x Livinus DE CEUKELEIRE in Gent;
 Pieter Livinus VAN CEULEBROUCK; Livine Therese VAN CEULEBROUCK;
 Rosalia VAN CEULEBROUCK x Joseph LASSEEL "soldaet".

1794:

1/2/1794: St. Ignatius DE JAEGHERE fs. Jan + Eke 21/11/1793
 x Joanne DE SMET wed., waarvan 6 K:
 Joannes Baptiste in Deurle; Augustinus in Eke;
 Marie Judoca x Jan VLERICK; Florentina x Joannes BYTEBIER;
 Marie Catharinne x Emanuel GERREGAT;
 Livine Therese + x Joannes DE DONCKER waarvan 8 K:
 Theresia 20 j., Dorothea 18 j., Isabella Marie 16 j., Pieter Francies 15 j.,
 Joseph 12 j., Marie Christine 11 j., Catherine 5 j. en Constaninus 1 j.

31/5/1794: St. Livine Marie PEERTSEGAELE fa. Jan + Eke 7/2/1794
 x Joannes DE VOS wed., (voordien wed. van Isabelle VANDE VEEGAETE) waarvan 3 K:
 Livinus en Louise meerderjarig; Albertine wees.

17/11/1794: St. Joannes DE SLOOVER fs. Joannes + Nazareth 19/9/1794
 x Joanna MORTIER +, waarvan geen K;
 xx Issabelle VANDEN ABEELE fa. Joannes wed., waarvan 3 K:
 Joannes Baptiste 11 jaar, Serafinus 9 jaar en Bernardus 6 ½ jaar.

1793:

1/6/1793: St. Joanne CARREEL + Nazareth 24/1/1793
 x Joannes VERGUCHTEN +, waarvan 5 K:
 Pieter Joannes, Bonaventure en Marie Anne meerderjarig;
 Marie Therese 23 j. en Constantinus 19 j.

1/6/1793 : St. Pieter DE VLEESHAUDER fs. Engelbertus + Nazareth 4/1/1793
 x Pieternelle DE MAN fa. Philippus, wed., waarvan 4 K:
 Emanuel 30 jaar, Joannes Baptista 26 jaar, Coleta x Franchies CREMENOL (sic, in de
 Parochieregisters Franciscus RAMIAU, ° Volkegem, x 10/5/1793),
 Marie Sophia 11 j.

(wordt vervolgd)

Guido Demuynck

DE FAMILIE TORCK

(vervolg van Leiestam april 2005 p. 521-523)

TURCK de KERSBEEK (de)

Bibl.: POPLIMONT, *Belgique héraldique*: 11 (1867) 83-86; ANB (1851) 230-235, (1946-1950) II, 123-124; EPN (1982) 120-121; DOUXCHAMPS, e.a., *Rubens*: 4 (1985) 368 & 378.

Bronnen:
BZ D.1, 182 &
M.1, 44.

Brussel, 7 december 1839. Koning Leopold I.

Adelserkenning en veriening van de titel baron, overdraagbaar bij eerstgeboorte, met toevoeging van de naam 'de Kersbee(k)' overdraagbaar op de afstammelingen die dat goed zullen bezitten, voor Emmanuël-Ambroise-Joseph de Turck.

Wapen: «d'argent, à sept losanges d'azur, posées quatre [et] trois, au chef de gueules. | L'écu surmonté de la couronne de baron pour le titulaire, et de chevalier pour tous les autres descendants, [sommée] d'un heaume d'argent, grillé, couronné et liseré d'or, fourré d'azur, aux hachements d'argent et de gueules. Cimier: un voi à dextre de gueules, à senestre d'argent, chargé des losanges de l'écu. Supports: deux griffons d'or, tenant des bannières d'or, à dextre aux armes de l'écu, à senestre aux armes de la famille éteinte de Jauche Mastaing ... qui sont de gueules, à la fasce d'or.»

Bronnen:
BZ D.4, 503 &
M.4, 135.

Brussel, 4 december 1871. Koning Leopold II.

Uitbreiding tot alle afstammelingen die de naam dragen, van de titel van baron Émile-Joseph-Emmanuel-Nicolas-de-Toientin de Turck de Kersbeek, lid van de Provincieraad van Brabant (zoon van de voorgaande).

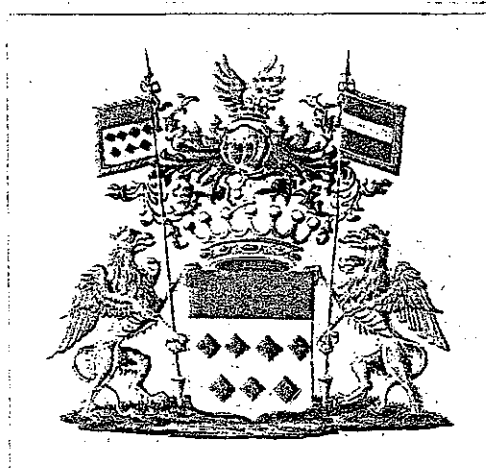
Wapen: «d'argent, à sept losanges d'azur, posés quatre et trois, au chef de gueules. | L'écu timbré de la couronne de baron, sommé d'un heaume d'argent, couronné, grillé et liseré d'or, fourré et attaché d'azur, aux lambrequins d'argent et de gueules. Cimier: un voi à dextre de gueules, à senestre d'argent, chargé des losanges de l'écu. Supports: deux griffons d'or, tenant des bannières à dextre aux armes de l'écu, à senestre de gueules, à la fasce d'or, qui est de Jauche-Mastaing. Devise: 'Honor soli deo'.»

661

1575 TURCK de KERSBEEK (de)

1871

1574 TURCK de KERSBEEK (de)

1839

Armes du Turck : d'argent à sept losanges d'azur, posés 4 et 3 ; au chef de gueules. Les deux écus sommés d'une couronne de baron. Supports : deux griffons d'or tenant chacun une bannière d'or, celle à dextre aux armes de l'écu, celle à senestre de gueules à la fasce d'or, qui est de Jauche de Mastaing. Le tout posé sur deux volutes.

Armes de T'Serclaes : de gueules au lion d'argent, armé, lampassé et couronné d'or, la queue fourchue, chargé sur l'épaule d'un écusson d'or, au chef échiqueté d'argent et de sable de deux tires, qui est de Bygaerden.

Particularités : selon le diplôme de 1839, les armes comportent en outre : heaume couronné, lambrequins et cimier.

Diamètre : 2,7 cm - **Aspect** : laiton doré, surface légèrement bombée -

Fabricant : LASSEN & CIE / BRUXELLES.

4 -Sceaux et Cachets Armoiriés reposant dans les divers dépôts d'archives de Belgique.

Recueillis par F. Koller.

Turck (de): sept losanges, 4, 3, au chef plain.

1755, lettre adressée de Bruxelles par J. de Turck à M. Snickel, prieur de Chartreux à Ruremonde (Roermond).

Archives Générales du Royaume (P.62.7)

Zie fotokopie hierbij. Vergelijk ook hier de wapenemblemen.

Wij hebben met deze informatie geen enkel verband kunnen aantonen met de stamboom Torck I en II A en B. Wij geven dit enkel ter informatie. Niets belet echter dat een gedreven navorser hier ooit een verband zal kunnen leggen.

Alles wat hier voorafgaat is niets meer dan een skelet van de stamboom Torck te Deinze en omgeving.

Het is een aanzet tot verder onderzoek. Dat is precies de taak van de genealoog. Stamboomonderzoek is immers meer dan een verzameling van namen en data.

Wie schrijft de geschiedenis van de familie Torck?

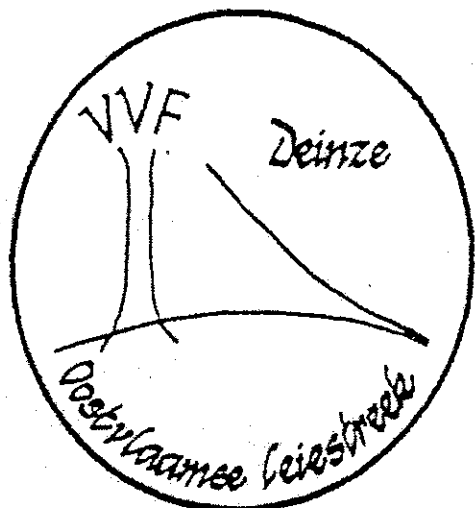
Romain De Bouver

Dhr. Jan Moerman schonk opnieuw een aantal werken aan onze vereniging Bedankt Jan!!

Alle werken zijn te raadplegen in het Stadsarchief op Dinsdagmiddag en Woensdagmorgen.

- De Volkstelling 1698 in de Kasselrij Ieper (1990) *Dr. Hubert Van Ronse-De Craene*
- Weerbare mannen in de Kasselrij Kortrijk anno 1638 (Roede van Harelbeke, Roede van Menen, Roede van Deinze, Roede van de dertien parochies) *door Guido Demuyne (VVF - Afd. Deinze).*
- Register van de familienamen vermeld in het heemkundig tijdschrift "Het Land van Nevele" 1970-1995, *door Katrien De Groot - Uitgegeven in 1996*
- Lotelingen uit de provincie Oost-Vlaanderen die zich ter inlijving niet hebben aangeboden- 1816-1855 *door Meert Dirk*
- Catalogus van de Bibliotheek - 1987 - *Vlaamse Vereniging voor Familiekunde v.z.w.*
- De Staten van Goed -Asper-Zingem *door Etienne Van De Kauter*
deel 1 - 1634 - 1755 (1988)
deel 2 - 1756 - 1796 (1989)
- Staten van Goed van de heerlijkheden Oostwinkel, Sint Donaas binnen Brugge, Platte Gaverij, Ter Heule, Kersen ter Rijen en Audegoede *door Luc Neyt - Tiel 1986*
- Totaalindex van Familienamen voorkomende in klappers van Parochieregisters van het Ancien Regime - Arrondissement Diksmuide - *Uitgave VVF-Genealogie en Computer.*
- Totaalindex van familienamen voorkomende in klappers van Parochieregisters van het Ancien Regime - Arrondissement Gent - *Uitgave VVF - Genealogie en Computer.*
- Verzamelen van bidprentjes *door R Cauwe (1988)*
- Genealogie van de Familie Cabeliau *door Fr. J. Cabliau*
- Huys is de naam. Aangename kennismaking - *Dr. Paul Huys - Drongen 2001*

9559
Dhr. Claude GEKIERE
Herfstlaan 59
9800 DEINZE

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgifttekantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:
Tony VANHEE

13^e jaargang nr. 4

Reigerslaan 2

OKTOBER 2005

9800 DEINZE

*****

Hoofdredacteur: Demuynck Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogen

Onze internet-site: <http://www.vvfdeinze.be>

Activiteiten:

1) Op **dinsdag 18 oktober 2005** van 20.00 uur tot 22.00 uur in de kelderverdieping van de Openbare Bibliotheek van Deinze, hoek Markt-Gentpoortstraat, Deinze: Voordracht:

KLERIKALE BROEDERSCHAPPEN

door Robert RUYS, voorzitter Heemkunde Oost-Vlaanderen

Sommige bidprentjes vermelden dat de overledene lid was van een of zelfs van verschillende broederschappen. Die religieuze verenigingen zijn uitingen van spontane devotie en willen de persoonlijke godsvrucht van hun leden en de kerkelijke praktijken in de parochie stimuleren. De nadruk van hun activiteiten lag op de verering van een patroonheilige of van een sacraal symbool. Lidmaatschap van een broederschap kan op zich al iets over de religieuze intenties binnen een lokale gemeenschap of in een gezin vertellen.

Soms hadden die corporaties bezittingen of ze zetten zich bijvoorbeeld in voor de opvang van pelgrims. Sommige broederschappen was een kortstondig leven beschoren, andere kenden een langere geschiedenis of ze bestaan nog. Ook in Deinze en zijn deelgemeenten.

2) **Geleide bezoeken aan het Stadsarchief van Deinze (Leiedam) in november**

Datum : dinsdagen 08 - 15 - 22 en 29 november 2005

Uur : van 14.00 uur tot 16.00 uur

Inschrijven vooraf noodzakelijk bij : Jacques Debruycker, op het tel nr 09/386 52 39.

ONS NIEUW PROJECT: **INDEXERING VAN DE HUWELIJKEN VAN DE BURGERLIJKE STAND**

De voordracht in juni van Dr. Bart Van de Putte over de partnerkeuze in de 19^e eeuw, was voor de bestuursleden van de VVF-Deinze de aanleiding om te starten met de indexering van de huwelijken uit de Burgerlijke Stand van ons werkgebied.

Waar we aanvankelijk, om statistische redenen, slechts de gegevens uit de huwelijken van Deinze in de decenniajaren (1800, 1810, 1820,..) noteerden, is het de bedoeling te komen tot een index van alle huwelijken tussen 1796 (begin Burgerlijke Stand) en 1900 van alle deelgemeenten van Deinze, Nazareth en Zulte. Een meerjarenproject uiteraard!

Tony, Jacques, Romain en ikzelf zijn sinds kort bezig met de huwelijken van Deinze over de periode 1840-1870 (de periode 1840-1844 werd reeds op onze internetsite <http://vdfdeinze.be> gepubliceerd). Met de zoekfunctie kan je op zoek gaan naar een familienaam die je interesseert. Guy is gestart met de huwelijken van Nazareth.

Op onze site publiceren we enkel de datum van het huwelijk, het volgnummer en de namen van bruidegom en bruid. Tijdens de indexering noteren we echter meer gegevens: ook het beroep van de echtelieden, hun leeftijd of geboortedatum en de namen van hun respectieve ouders worden op een daarvoor speciaal ontworpen formulier zorgvuldig vermeld. Het is de bedoeling deze gegevens later op een CD-ROM te zetten, die te koop zal worden aangeboden. Ons project is zeker niet uniek, maar kan wel als pilootproject in Oost-Vlaanderen beschouwd worden. Misschien een idee voor andere afdelingen in de provincie!

In West-Vlaanderen is sinds enige tijd een werkgroep actief die zich tot doel stelt alle huwelijken uit de Burgerlijke Stand van de Provincie op het internet te publiceren. Thans zijn reeds 49 gemeenten geheel (periode 1796-1904) of gedeeltelijk beschikbaar. Op de portaalsite <http://home.versateladsl.be/willemcir/klappers.htm> kom je onmiddellijk de stand van zaken te weten. Wanneer je klikt op de geactiveerde naam van een gemeente kom je terecht op de site van de auteur. Rechtsboven in de portaalsite vind je er ook een link naar gelijkaardige projecten (o.a. dat van onze afdeling). Zo stelden we vast dat men ook in Limburg reeds vergevorderd is met de indexatie van huwelijken uit de Burgerlijke Stand. Van 94 gemeenten van de 205 (voor de fusies) werden in totaal reeds 48396 huwelijken gepubliceerd op initiatief van Robert Croes. De geïnteresseerden met voorouders in Limburg raadplegen hiervoor <http://users.skynet.be/fa041422/lijst%20gem%20tot.htm> Vanuit de lijst met gemeenten klikt men op "Index" en krijgt vervolgens alfabetisch op zowel naam van de bruidegom als de bruid de verwijzingen naar de huwelijken.

In Nederland werden reeds verscheidene miljoenen huwelijksakten op het net gezet.

Geïnteresseerden openen hiervoor <http://www.genlias.nl> en klikken vervolgens op "Zoeken in Genlias database" In dit scherm kunnen ze de gezochte namen intikken.

Genlias is het product van de vereende inspanning van een groot aantal samenwerkende archieven in Nederland. Bedoeling is om na de huwelijken ook alle geboorten en overlijdens te verwerken.

Ook in Noord-Frankrijk is men actief bezig met de indexatie van de huwelijken. Raadpleeg hiervoor <http://www.histoire-wasquehal.com> In het onthaalscherm klik je op "Base Genealo".

Je kan je vervolgens gratis inschrijven volgens de vermelde procedure. Eens ingeschreven kom je na intikken van "votre pseudo" en "votre mot de passe" in een scherm waar je kan klikken op "mariages par commune". Je kiest vervolgens voor het departement Nord of Pas de Calais en daarna in een rolmenu voor de gemeente waarin je wil zoeken. Daarna vul je de familienaam in waarin je geïnteresseerd bent.

Vrijwilligers voor ons project mogen zich steeds aanbieden bij onze voorzitter Tony Vanhee of bij één van de andere bestuursleden.

Guido Demuyneck

DE STATEN VAN GOED VAN DE HEERLIJKHEID EKE
(EKE, NAZARETH)

(vervolg van Leiestam 3/2005 p. 528-529)

6/6/1793: St. Petronelle Judoca DE MOOR + Nazareth 29/3/1793

x Livinus VERGUCHTEN +, waarvan 3 K:

Isabella Marie x Joannes VAN MAERCKE, Anne Louise meerderjarig,

Joanne Catharine 24 jaar;

xx Ciprianus BLATON +, waarvan 2 K:

Pieter Livinus 23 j. en Marie Therese 21 j.

15/7/1793: St. Joanne VLAEMINCK fa. Pieter + Eke 19/9/1791

x Balthazar VAN MAERKEN fs. Andries wed., waarvan 10 K:

Mathys, Livine Marie x Balthazar GOEMINNE, Therese x Pieter VAN BELLEGHEM,

Barbarinne x Joseph DE MARTELAERE meerderjarig,

Pieter 23 j., Joannes Baptiste 18 j., Dominicus 14 j., Xaverius 11 jaar,

Marie Jacoba 16 j. en Isabelle 7 j.

27/7/1793: St. Marie Joanne VERMEULEN fa. Joannes + Nazareth 25/3/1793

x Amandus VERHENNE +, waarvan 1 K:

Isabelle Marie meerderjarig,

xx Adriaen TAELEMAN fs. Judocus wed., waarvan 3 K:

Pieter Francies 15 j., Joannes 14 j. en Livinus 11 j.

7/9/1793: St. Jacobus DHONT fs. Lieven + Nazareth 19/8/1787

x Therese VAN BELLEGHEM fa. Pieter wed., waarvan 3 K:

Isabelle Marie, Pieter en Marie Therese.

2/11/1793: St. Geeraert DEN DRYVER fs. Jan en Marie Anne COPPENS + Nazareth 28/9/1793

x Petronelle HAEK fa. Pieter wed., waarvan geen K

Erfgenamen: broers en zusters van de overledene:

Jan DEN DRYVER in Zevegem; Adriaen DEN DRYVER in Zevegem;

Joanne DEN DRYVER x Livinus VLERICK in Eke;

Petronelle DEN DRYVER + x Pieter DE COSTER waarvan 1 K: Pieter 22 jaar

Louise DEN DRYVER + x Frans VANDEN BOSSCHE waarvan 1 K : Marie 16 j.

16/11/1793: St. Godelieve DE MEYER fa. Pieter en Joanne MORIAUW + Eke 26/9/1792

x Joannes Baptiste DE WAEGENAIRE fs. Joseph en Joanne VANDE MOORTELE

wed., waarvan 1 K: Marie Theresia.

1792:

11/1/1792: St. Pieter DE TOLLENEERE fs. Caerel + Eke 5/11/1791

x Catherina DE COSTER fa. Jacobus +, waarvan 6 K:

Joannes Baptiste en Dominicus meerderjarig,

Livine x Josephus DE BRABANDER, Judoca x Joannes Baptiste VERCRUYSEN,

Joanne begijntje in het convent "te Wyngaerden" in Gent,

Pieter Franciscus krankzinnige verblijvende in het weeshuis van de stad Ieper.

Overgenomen te alle representant
 Leyd land byge in persone
 ten presenten van de Voogden
 over de weeten Ende Houer
 Dan heeft in te te ge
 nouaert in der weeten
 oes volgt

Staat van goed van Judocus HUYS
 (zie volgende blz.)

Staet ende Inventaris
 In baeten ende Commeren
 bleven ende bevonden ten
 Sterfhuysse van Judocus huys
 overleden binnen de prochie van
 Eeke op de Schelde den 14en
 february 1792 Saliger memorie
 Eerst weduwaer van Isabelle
 vercruyzen welcken Staet aldus
 maekt petronnelle van hecke
 weduwe ende hauderigghe
 gebleven ten desen Sterfhuysse
 aen Dominicus de tolleneere
 thuwelyck hebbende marie
 petronelle huys dochter van
 den overledenen in synen Eersten
 huwelycke geprocreert by Isabelle
 Vercruyzen voornoemt representerende
 alsoo ten desen sterfhuysse den
 Eersten hoofstaek van viere
 voorts pieter frans huys syn
 Selfs, Item aen Jacobus huys
 deelvooght paternel gecreeert
 Over bernaerdus Josephus, Ende
 augustinus huys respectivelyck
 In audde van ontrent de 22
 Ende 16 jaeren dry kinderen
 vanden overledenen ende van
 dese hauderigghe representerende
 aldus onder hun gedryen de
 dry resterende hoofstaeken van
 viere ten Desen Sterfhuysse voor...

Staet ende Inventaris
 In Baeten ende Commeren
 bleven ende bevonden ten
 Sterfhuysse van Judocus huys
 overleden binnen de prochie van
 Eeke op de Schelde den 14
 february 1792 Saliger memorie
 Eerst weduwaer van Isabelle
 vercruyzen welcken Staet aldus
 maekt petronnelle van hecke
 weduwe ende hauderigghe
 gebleven ten desen Sterfhuysse
 aen Dominicus de tolleneere
 thuwelyck hebbende marie
 petronelle huys dochter van
 den overledenen in synen Eersten
 huwelycke geprocreert by Isabelle
 Vercruyzen voornoemt representerende
 alsoo ten Desen sterfhuysse den
 Eersten hoofstaek van viere
 voorts pieter frans huys syn
 selfs, Item aen Jacobus huys
 deelvooght paternel gecreeert
 over bernaerdus Josephus, Ende
 augustinus huys respectivelyck
 In audde van ontrent de 22
 Ende 16 jaeren dry kinderen
 vanden overledenen ende van
 dese hauderigghe representerende
 aldus onder hun gedryen de
 dry resterende hoofstaeken van
 viere ten Desen Sterfhuysse voor...

- 18/2/1792: St. Hironimus CLAYS + Nazareth 17/1/1792
 x Livine Marie DE DRIJVER wed., waarvan 2 K:
 Albertine 7 j. en Emanuel 4 j.
- 18/2/1792: St. Pieter DE KEUCKELIERE fs. Caerel en Marie MASSON + Eke 16/12/1791
 x Joanne Francoise HUYS fa. Jacobus wed., waarvan 7 K:
 Jan Baptiste, Carolus en Pieter Livinus meerderjarig,
 Marie Caroline x Jan Baptiste VERWEE, Isabelle Marie x Livinus LAMMENS,
 Dorothea x Judocus VERSEVEREN, Pieter Josephus wees.
- 7/6/1792: St. Judocus HUYS + Eke 14/2/1792
 x Isabelle VERCRUYSEN +, waarvan 1 K:
 Marie Petronelle x Dominicus DE TOLLENEERE,
 xx Petronelle VAN HECKE wed., waarvan 3 K:
 Pieter Frans meerderjarig, Bernardus Josephus 22 j. en Augustinus 16 j.
- 9/6/1792: St. Pieter DE KOKERE + Eke 6/3/1792
 x Marie Joanne DE CLERCQ fa. Christiaan wed., (nu in huwelijk met Frans
 EECKHAUTE) waarvan 2 K:
 Joannes Frans 12 j. en Constantinus 5 j.
- 9/6/1792: St. Constantinus Baptiste DOSSCHE fs. Jan en Marie Catherinne VOET
 + Eke 5/2/1792
 x Joanne Marie VAN BEVERSLUYS fa. Pieter wed., waarvan 1 K: Marie Therese.
- 1/9/1792: Joanne DE RUYCK + Eke oktober 1791
 x Adriaen BEKAERT +, waarvan 5 K:
 Francies meerderjarig, Marie Jacoba x Constantinus BOONE,
 Eustachius 21 j., Bernardus 19 j. en Joanne Catherinne 16 j. wezen.
- 1791:
- 19/2/1791: St. Marie Francoise VERBEKEN fa. Lieven + Eke 29/11/1790
 x Francies SCHAUBROECK fs. Pieter wed., waarvan 5 K:
 Jacobus 11 j., Joannes 8 j., Marie 6 j., Constantinus 4 j. en Sofia 2 j.
- 25/6/1791: St. Joanna GHEVAERT fa. Jacobus + Eke 22/4/1791
 x Jan DHANENS fs. Lieven wed., waarvan 1 K: Pieter Francies 12 j.
- 13/8/1791: Louise DOSSCHE fa. Joannes en Marie Catherinne VOET + Eke 12/2/1789
 x Francies LANDRIEU "mulder" wed., waarvan 2 K:
 Marie Christine 7 j. en Joannes Baptiste 4 j.
- 29/10/1791 : Marie Livine DE PAPE + Eke ? x Jacobus DE TOLLENEERE +, waarvan 5 K:
 Pieter, Joanne Petronelle, Rosalia, Marie Anne en Pitronelle Angeline meerderjarig,
 Elisabeth + x Emanuel BYTEBIER waarvan 1 K: Charles Josephus 16 dagen
 (Elisabeth had bovendien een onwettig kind namelijk Hendrica DE TOLLENEERE).

(wordt vervolgd)

Guido DEMUYNCK

VINKTSE PASPOORTEN UIT DE FRANSE TIJD (1807-1810)

(vervolg van Leiestam 2004/3, pagina 489)

(ter herinnering de afkortingen: ch=cheveux, s=sourcils, n=nez, ba=barbe, v=visage
f=front, y=yeux, bo=bouche, m=menton, t=teint)

21. 11/8/1808: Livin GOETHALS
 ° Vinkt, wonende Vinkt 22 jaar 1 meter 67 "tisserant, conscrit de l'an 1806"
 ch: noire; s: idem; n: gros; ba: noire; v: oval;
 f: rond; y: chatain; bo: ordinaire; m: rond; t: pâle
 (Gent, Brussel en Lille).
22. 15/8/1808: Augustin GORDIER
 ° Vinkt, wonende Vinkt 23 jaar 1 meter 550 "tisserant"
 ch: blonds; s: bruns; n: longe; ba: blonds; v: oval;
 f: haut; y: grix; bo: moyenne; m: rond; t: coloré
 (Gent, Brugge en Brussel)
 "le menton defigure par la goutte"
23. 18/8/1808: Abraham VAN OTRIVE
 ° Vinkt, wonende Nevele 24 jaar 1 meter 761 "ouvrier"
 ch: chatain; s: blonds; n: gros; ba: chatain; v: ovale;
 f: ordinaire; y: bleus; bo: moyenne; m: rond; t: décoloré
 (Gent, Kortrijk, Lille "et autres lieux")
 "marque de petites veroles et chassieux"
24. 17/9/1808: Albert BAUDONCQ (zie fotokopie van dit paspoort op volgende bladzijde)
 ° Vinkt, wonende Vinkt 32 jaar 1 meter 706 "cultivateur"
 ch: bruns; s: bruns; n: grande; ba: noire; v: oval;
 f: ordinaire; y: bleus; bo: moyenne; m: rond; t: coloré
 (Brugge, Lille, Brussel "et environs de l'empire")
25. 29/9/1808: Bernard VAN ZEVEREN
 ° Vinkt, wonende Vinkt 22 jaar 1 meter 578 "tonnelier"
 ch: blonds; s: idem; n: ordinaire; ba: blonds; v: oval;
 f: ordinaire; y: bleux; bo: moyenne; m: rond; t: coloré
 (Brussel, Brugge, Lille "et autres environs de l'empire")
26. 3/10/1808: Romain DE VOLDER
 ° Vinkt, wonende Vinkt 32 jaar 1 meter 874 "tisserand"
 ch: blonds; s: idem; n: ordinaire; ba: bruns; v: oval;
 f: haut; y: grix; bo: moyenne; m: rond; t: coloré
 (Lille, Brugge, Brussel, "et autres environs")
27. 13/11/1808: Jean Baptiste STEYAERT
 ° Vinkt wonende Vinkt 25 jaar 1 meter 672 "tisserand"
 ch: satains; s: bruns; n: ordinaire; ba: noire; v: ovale;
 f: ordinaire; y: grix; bo: moyenne; m: rond; t: coloré
 (Brugge, Brussel, Gent "et autres environs")
28. zonder datum: Celestin Jean DAMMAN
 ° Vinkt wonende Vinkt 29 jaar 1 meter 612 "cultivateur"
 ch: bruns; s: bruns; n: ordinaire; ba: bruns; v: oval;
 f: rond; y: bleus; bo: petite; m: rond; t: rouge pal
 (Lille "et autres lieux de l'empire")

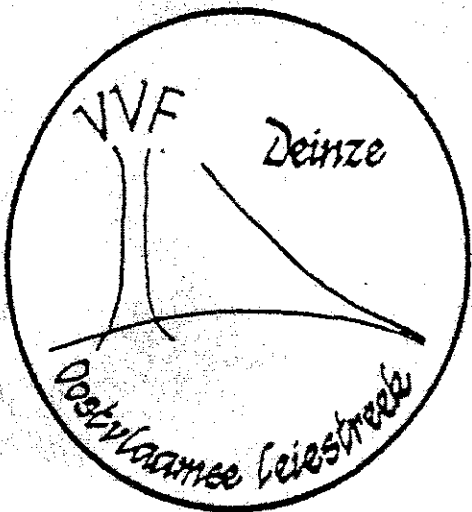

29. 3/1/1809: Louis SERRUYS
 ° Dadizele, wonende Vinkt 29 jaar 1 meter 750 "gantier"
 ch: chatains; s: idem; n: moyenne; ba: chatains; v: oval;
 f: haut; y: bleus; bo: moyenne; m: longue; t: coloré
 (Lille "et autres lieux de l'empire")
30. 21/1/1809: Jan Baptiste DE WAELE
 ° Vinkt, wonende Vinkt 31 jaar 1 meter 740 "tailleur"
 ch: bruns; s: idem; n: ordinaire; ba: noir; v: oval;
 f: haut; y: grix; bo: moyenne; m: oval; t: coloré
 (Brugge, Gent, Lille "dép. de l'escaut lys du nord et autres environs")
31. 1/2/1809: Francois DE ROOZE
 ° Kanegem, wonende Vinkt 26 jaar 1 meter 660 "domestique"
 ch: chatain; s: idem; n: moyenne; ba: blond; v: oval;
 f: haut; y: bleus; bo: moyenne; m: rond; t: coloré
 (Gent, Brugge "dep. de l'escaut de lys et autres environs")
- 32 en 43. 9/2/1809 en 9/6/1809: Albert HUYS
 ° Vinkt, wonende Vinkt 26 jaar 1 meter 720 "tisserand"
 ch: chatain; s: idem; n: ordinaire; ba: bleux (sic); v: oval;
 f: haut; y: bleux; bo: moyenne; m: rond; t: coloré
 (Brugge, Kortrijk, Burssel, Gent "et autres environs")
33. 16/3/1809: Jean Baptiste VAN HONDER
 ° Tielt wonende Vinkt 18 jaar 1 meter 552 "cultivateur, conscrit 1810"
 ch: bruns; s: idem; n: gros; ba: un peu noir; v: oval;
 f: haut; y: grix; bo: large; m: rond; t: coloré
 (Brussel, Lille, Brugge)
- 34 en 39. 23/3/1809: Louis VERMEERSCH
 ° Aarsele wonende Vinkt 26 jaar 1 meter 640
 "domestique, conscrit de l'an 13 et satisfait en l'année 1810"
 ch: chatain; s: blancs; n: ordinaire; ba: jaune; v: oval;
 f: haut; y: bleus; bo: moyenne; m: rond; t: coloré
 (Brussel en omgeving, Lille, Gent "et autres environs")
 "étant marqué dans le cou par les vices des écrouelles"
35. 28/3/1809: Charles MAEBE
 ° Vinkt wonende Vinkt 21 jaar 1 meter 585 "journalier"
 ch: chatain; s: idem; n: gros; ba: blancs; v: oval;
 f: haut; y: grix; bo: moyenne; m: rond; t: craix
 (Brussel, Brugge, Gent "et autres environs")
36. 25/4/1809: Augustin VERSTRAETE
 ° Vinkt wonende Vinkt 24 jaar 1 meter 679 "tisserand"
 ch: blonds; s: idem; n: longue; ba: blonds; v: oval;
 f: haut; y: bleux; bo: petite; m: rond; t: fraix
 (Brussel, Lille, Brugge "et autres environs")

(wordt vervolgd)

Guido Demuynck

9559
Dhr. Claude GEKIERE
Herfstlaan 59
9800 DEINZE

LEIESTAM

Informatieblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Afdeling Deinze

Verschijnt tweemaandelijks
(niet in juni)
Uitgiftekantoor: Deinze 1

Verantwoordelijke uitgever:
Tony VANHEE

13^e jaargang nr. 5

Reigerslaan 2

DECEMBER 2005

9800 DEINZE

*****

Hoofdredacteur: Demuynek Guido, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drogen

Onze internet-site: <http://www.vvfdeinze.be>

Op onze internetsite staan reeds de indexen van de huwelijken van Deinze (periode 1840-1851) en van Nazareth (periode 1796-1820)

Activiteiten:

Op donderdag 12 januari 2006 om 20 uur in de benedenzaal van de bibliotheek, ingang Markt, Deinze:
Voordracht:

VONDELINGEN

door Claude Gekiere, ondervoorzitter VVF-Deinze

Van Mozes tot Emma, vondelingen in elk tijdperk. In een eerste deel wordt geprobeerd een beeld te scheppen in een ruim sociaal, geschiedkundig en demografisch kader.

In een tweede deel wordt het levensverloop van Christine Gora onder de loep genomen.

Hernieuwing lidgelden:

Gelieve uw lidmaatschapsbijdrage 2006 (5 €) over te willen schrijven op rekening nr. 083-2731167-38 van VVF-Deinze. Nationale leden van VVF zijn niet verplicht om deze bijdrage te storten maar hun bijdrage is steeds van harte welkom.

PRETTIGE EINDEJAARSFEESTEN!!

“LOTING EN LOTELINGEN” - Betekenis en wetenswaardigheden

Tot in de XVII eeuw waren militairen, beroepsmensen. Het is pas van in die tijd dat men omwille van omstandigheden begon te denken om een soort “dienstplicht” in te voeren. Dus een “nationale plicht”, in plaats of in aanvulling van het “militaire beroep”.

De toenmalige overheden konden niet altijd beschikken over voldoende troepen, eigen militia en huurlingen, om ten strijde te trekken. Ze waren dus noodgedwongen verplicht uit te kijken naar andere rekruteringsmogelijkheden.

De “LOTING” en de problemen van de “LOTELINGEN” was het gevolg daarvan.

Voor het eerst werd de loting toegepast in Italië in 1570 waar “de Medici” de loting gebruikte om voldoende manschappen te hebben om Toscane onder het gezag van Florence te houden. Lodewijk de XIII in Frankrijk schiep op zijn beurt een wettelijke basis om een loting te organiseren. De verleiding was te groot om zo’n gelegenheid niet te benutten.

In elk kanton moest een baljuw de jongeren tussen 18 en 25 jaar die hem fysiek het meest geschikt leken, aanduiden voor de militaire dienst.

Deze manier van werken gaf natuurlijk aanleiding tot omkoperij en veel misnoegdheid, wat leidde tot desertie op grote schaal. Nochtans stond hierop galeïstraf...

Richelieu liet daarom in 1627 het Florentijnse systeem invoeren, hetgeen betekende dat er een nummer getrokken werd uit een beurs. Men noemde dat ook een “acte de chance” (je moet maar geluk of ongeluk hebben...).

Frankrijk liet natuurlijk niet na om ook in de bezette gebieden de loting in te voeren. In de graafschappen Namen en Henegouwen gebeurde dit reeds vanaf 1692.

In 1701 organiseerde Filips V de loting op grote schaal in de Zuidelijke Nederlanden.

In het bijzonder op het platteland, waar geen plaatselijke milities of burgerwacht bestonden, werd dit zeer negatief onthaald. Er werd voorzien in een mogelijke “vervanging”, zodat welstellenden zich konden vrijkopen langs de overheid om. Deze discriminatie was natuurlijk gewoonlijk in het nadeel van de armen, wat de misnoegdheid enkel maar kon verhogen; met als gevolg een massale vaandelvlucht.

De dienstitijd duurde zo maar eventjes 3 jaren. Zij die dienstplichtig werden kregen een premie, uitbetaald in schijven. Er was wel een vrijstelling voorzien voor zonen van weduwen en werkonbekwame ouders.

Ook vreemde “ronselaars”, Spaanse, Italiaanse en ook Franse, bewerkten het platteland en de steden om soldaten te ronselen. Maar dit had niets met de loting te maken.

In 1773 werd door Lodewijk XV de beurs (waaruit het “lot” werd getrokken), vervangen door een opgeheven hoed. Wie kan ons de juiste betekenis geven van dit fenomeen?

In Frankrijk werd in 1793 de fameuze “conscriptiewet” gestemd, waardoor alle jongeren in geval van oorlog werden opgeroepen. Het verzet in onze streken tegen deze wet was zeer algemeen en ging bij ons de geschiedenis in als “Boerenkrijg”.

Op 8 januari 1817 (we zijn nu nogmaals van bezetter veranderd) werd in het Koninkrijk der Nederlanden een belangrijke militiewet gestemd, die later in het Koninkrijk België gehandhaafd blijft tot in 1870. De loting voorzien in de Franse conscriptiewet werd hierdoor gehandhaafd, maar met dit verschil, dat er een mogelijkheid was voor vervanging, mits de betaling van een gereguleerde prijs van 1.600 toenmalige franken.

De eerste echte Belgische militiewet werd bij ons ingevoerd in 1870 ten tijde van de dreiging van een Frans-Duitse oorlog. Men steunde daarbij op zoveel mogelijk “vrijwilligers”, maar in geval er te weinig waren, werd het systeem van de loting terug voorzien. De enige zoon van een gezin werd vrijgesteld.

Natuurlijk bleek weldra dat door sociale drang op de minstbedeelden die als vervanger optraden, het nog maar eens deze klasse was die de meeste lasten had te dragen.

Op het einde van de XIX eeuw drongen de grote problemen die er waren toch door tot bredere lagen van de bevolking, de tijd bleef niet stilstaan. Het algemeen stemrecht, het algemeen verplicht onderwijs en de sociale zekerheid van de arbeid, leidde er toe dat ook de drang naar een algemene dienstplicht groter werd. Nochtans werden in 1887 en 1902 wetsvoorstellen tot afschaffing van de loting en de invoering van een algemene dienstplicht afgewezen.

Ons land werd algemeen wel erkend als een van de meest democratische landen in Europa in die tijd, maar op het militaire vlak bleef België ter plaatse trappelen. In de tweede helft van de XIX eeuw was in het buitenland de loting en het systeem van de mogelijke vervanging reeds afgeschaft en vervangen door de persoonlijke dienstplicht. Dit was het geval in Pruisen in 1806, Zwitserland in 1817, Denemarken in 1867, Oostenrijk, Hongarije en Roemenië in 1868, Frankrijk in 1871, Rusland in 1874, Italië in 1875, Griekenland, Bulgarije en Turkije in 1878, Spanje in 1882, Servië in 1883 en Portugal in 1884.

Maar bij ons bleef de loting nog steeds in de wet ingeschreven. In 1902 werd de zaak weer besproken, maar alles bleef bij het oude; tot in 1909 een oud officier, Luitenant-generaal Hellebaut, in het kabinet werd opgenomen. Hij ligt aan de grondslag van een nieuwe militiewet die voorzag in een legerdienst voor één zoon per gezin. Koning Leopold II tekende deze nieuwe militiewet op zijn sterfbed. Door deze maatregel werd een contingent bereikt van 40.000 dienstplichtigen. Pas in 1913 tenslotte werd een wet op de algemene dienstplicht goedgekeurd. De toenmalige internationale spanning was daar zeker niet vreemd aan.

Op die manier werd een legersterkte bereikt van 100.000 man en gingen de kazernepoorten open voor alle klassen van de bevolking.

We kunnen dus zeggen dat het systeem van de loting bij ons pas eindigde in 1909.

De evolutie van de militiewet in België na 1913 heeft voor dit artikel geen belang.

Laten we terugkeren naar de loting.

LOTING EN LOTELINGEN – Technieken, Sociale aspecten, Bijgeloof, Plantrekkerij en vergeten folklore.

Elk jaar werd in de hoofdplaats van het militiekanton in februari of maart de loting georganiseerd. De ganse bevolking was op de been, stel u voor...

Het was een drukte als op een marktdag. Veel volk rond het stadhuis of gemeentehuis, en nog meer volk in de herbergen in de buurt. (in het bijzonder na de loting...)

In de meeste steden was er enige beroering, waren er opstootjes en manifestaties, en niet zelden moesten troepen uitrukken.

Maar wat was er aan die belangrijke dag voorafgegaan?

Eerst moest het parlement het contingent bepalen, het aantal soldaten dat moest gerekruteerd worden. Per provincie werd dit totaal evenredig verdeeld. De Bestendige Deputatie deed de verdeling per kanton. De gemeentebesturen stelden ondertussen de lijsten op met namen van hen die dat jaar de militieleeftijd hadden bereikt.

Nadat de zieken en de "plantrekkers", door een speciale commissie van de lijsten waren geschrapt, bepaalde de gouverneur de dag waarop de loting in de kantons zou georganiseerd worden.

Het hele lotinggebeuren werd voorgezeten door de arrondissementscommissaris, omringd door de burgemeesters en gemeentesecretarissen van de organiserende gemeenten.

Ook de militairen waren vertegenwoordigd. Een militiecommissaris, een officier en twee onderofficieren vervulden het geheel.

De veldwachter leidde de jongens die werden opgeroepen om deel te nemen aan de loting tot voor het aangeduide lokaal. Met luide stem riep de commissaris de namen af per dorp, in alfabetische volgorde, en te beginnen met zij die het verst woonden.

Daarna vermeldde hij het aantal miliciens dat uitstel bekwam. Eindelijk telde hij het overeenstemmende aantal briefjes, bedrukt met de getallen één tot het hoogste getal. Elk briefje werd door hem geparafeerd. Deze briefjes werden door de onderofficieren opgerold, in een ring geplaatst en verzameld in een urne die werd opgehangen opdat ze goed zichtbaar zou zijn voor iedereen. Dan pas deelde de commissaris het aantal lage nummers mee die er dus zouden "ingeloot" worden.

Hij steunde zich hiervoor op de officiële verdeellijst van de Bestendige Deputatie.

Nu werden de kandidaten in alfabetische volgorde naar voren geroepen. Elk van hen nam met de nodige emotie en schrik, een briefje uit de trommel (cosette genaamd), hij gaf het briefje met een nummer op, aan de voorzitter. Deze ontvouwde het briefje, riep het nummer af en gaf het briefje terug aan de kandidaat. De sukkelaar die een laag nummer (dus een slecht

nummer) had getrokken, werd terzijde genomen. De onderofficieren begonnen aanstonds met de eerste formaliteiten: gewicht, lengte... Eén maand na de loting moest de kandidaat verschijnen voor een Herkeuringsraad die moest beslissen over de geschiktheid van de kandidaat. Deze raad was samengesteld uit geneesheren en officieren.

SOCIALE ASPECTEN.

De wet van 1817 liet de "vervanging" toe. 1.600 franken was de officiële "losprijs". Natuurlijk was dit een asociale maatregel ten overstaan van de minstbedeelden. Zij konden dit moeilijk betalen. Maar door wel naar het leger te gaan, alhoewel zij "uitgeloot" waren, konden zij 1600 franken verdienen.

Maar niet alleen de armen, ook avonturiers presenteerden zich als "remplaçant". Deze verdienden zo 1.600 franken. Maar het waren vaak verdachte elementen en zij deserterden heel vaak.

Er bestonden ook zogenaamde "militieofficieren", die de streek afschuimden om vrijwilligers te ronselen. Sommige burgemeesters zagen hierin een middel om van sommige onguere elementen af te geraken. De burgemeester gaf hun de nodige certificaten voor de militaire dienst, een soort bewijs van burgertrouw. Zo verlostten ze het dorp voor enkele jaren van bepaalde individuen...

Er kwam bij het leger veel kritiek over de fysieke en morele geschiktheid van dergelijke "remplaçanten".

De militieraden kregen dan ook van de regering opdracht geen onguere kerels te aanvaarden en ook geen gehuwden, als ze geen bewijsstukken konden voorleggen waaruit bleek dat vrouw en kroost een beroep zouden kunnen doen op liefdadigheidsinstellingen.

In de regel was het ook zo dat diegene die een vervanger in dienst had, er ook verantwoordelijk voor was. In geval meneer deserterde, moest hij maar zorgen dat er een andere kwam, of hij moest zelf in dienst...

Sommige remplaçanten kwamen met verlof, en dreigden te deserteren. Zo persten ze geld, soms veel geld af, van hen die ze "remplaceerden".

In ieder geval was het meestal een ramp als iemand een laag nummer trok, en in dienst moest gaan. De goeie ouwe tijd, vergeet het maar!!

Er bestond wel een soort verzekeringskas, de zogenaamde "Caisse toninières". Wie vanaf de geboorte een zekere som per jaar afdroeg, kreeg op de dag van de loting een som waarmee hij een vervanger kon betalen.

De ouders of voogden die een plaatsvervanger wensten moesten voor 1 februari van het jaar van de loting, een officiële aanvraag indienen, en er 200 frank voor storten. Die 200 frank werden vanaf 1884 terugbetaald aan diegenen die een goed nummer hadden getrokken.

Maar iedereen kon zich die luxe niet veroorloven.

En het werd hoe langer hoe moeilijker om een (betrouwbare) vervanger te vinden.

Het was een kwestie van op tijd afspraken te maken, tussen boer en pachter, gegoede burger en werkmán... In de stad was het dikwijls een zaak voor makelaars. Die "agenten van affariën" mochten zelf optreden voor hun contractanten, en zij trokken dus zelf het nummer. Was het een slecht nummer, dan moest hij een vervanger vinden. Onmiddellijk spoedde hij zich naar de cafés waar gedronken en geklonken werd en waar "onverdachte" vervangers konden aangetroffen worden. En toevallig ontbrak het in die cafés ook niet aan meisjes die de jongens moesten aanzetten hun handtekening te plaatsen onder het contract van meneer de makelaar... Natuurlijk moest de makelaar goed vergoed worden, maar hij had het wel allemaal goed georganiseerd. In de toenmalige kranten kan men regelmatig talrijke aankondigingen zien van deze makelaars en ze getuigen van hun grote activiteit.

De tijd waarover we het hadden was ook een tijd van bijgeloof en folklore. Ook dat speelde een grote rol in de dorpen als het gaat over de loting en lotelingen. Maar daarover meer in een volgende LEIESTAM.

(wordt vervolgd)

Vic Wouters

BRONNEN VOOR GENEALOGISCH ONDERZOEK – ENKELE NUTTIGE TIPS

Deel 1: De “Nieuwste Tijden” (1796-heden)

De eerste stappen van het genealogisch onderzoek:

een artikel met deze titel van onze voorzitter Tony Vanhee verscheen in Vlaamse Stam 30^e jaargang nr. 9 (sept. 1994) p. 463-469.

In dit artikel wordt de werkwijze belicht die men best kan volgen bij het begin van het familiekundig onderzoek. Er wordt dieper ingegaan op het gesprek (interview met familieleden), het verzamelen van familiepapieren en de aanleg van een familiearchief. Ook worden tips gegeven over het ordenen van gegevens en documenten.

Het is belangrijk zoveel mogelijk van deze inlichtingen vooraf te verwerken vooraleer men verder onderzoek doet op het terrein. De Vlaamse Vereniging voor Familiekunde (VVF) beschikt over verschillende drukwerken waarin men de gegevens kan noteren. De meeste genealogen maken inmiddels gebruik van een voor dit doel ontworpen genealogisch software-programma (zie hiervoor op de site <http://svvf.be> en klik vervolgens achtereenvolgens op “genealogie alom” en “genealogie software”; je kan er kiezen tussen meer dan 10 programma’s en een vergelijkende studie).

De primaire bronnen:

Hieronder verstaan we de bronnen die ons een aantal basisgegevens omtrent onze voorouders verstrekken: naam en voornamen, geboortedatum en -plaats, huwelijksdatum en -plaats, overlijdensdatum en -plaats, woonplaats en beroep. In de “Nieuwste Tijden” gebruiken we hiervoor de Burgerlijke Stand en de Bevolkingsregisters.

A. Burgerlijke Stand:

De geboorte-, huwelijks- en overlijdensregisters van het einde van de 18^e eeuw en van de 19^e eeuw zijn consulteerbaar op microfilm in de rijksarchieven (opgepast: de laatste decennia van de 19^e eeuw zijn nog niet voor alle gemeenten beschikbaar).

In Oost-Vlaanderen vinden we de microfilms van de Burgerlijke Stand van de arrondissementen Gent en Dendermonde terug in het Rijksarchief Beveren (Kruibekesteeweg 39/1, 9120 Beveren) en deze van het arrondissement Oudenaarde in het Rijksarchief Ronse (Vanhovestraat 45, 9600 Ronse).

Voor meer gegevens over de rijksarchieven, raadpleeg de site <http://svvf.be> en klik vervolgens op “archieven en bronnen” en daarna op “overheidsarchief”.

Je kan de registers van de Burgerlijke Stand ook in origineel raadplegen in de gemeentehuizen. Voor sommige gemeenten volstaat het om een afspraak te maken per telefoon.

Anderen vragen een schriftelijke toestemming van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg van het gerechtelijk arrondissement. In dat geval richt je een brief aan deze voorzitter, waarbij je vermeldt dat je opzoeken wenst te doen in de registers van de Burgerlijke Stand in het kader van genealogische opzoeken naar je voorouders in de gemeenten...

Weet je niet goed tot welk gerechtelijk arrondissement een gemeente behoort, raadpleeg dan de volgende site: http://www.just.fgov.be/index_nl.htm en klik vervolgens onder “Rechterlijke orde” op “Territoriale bevoegdheid”. Vul vervolgens de naam (en/of het postnummer) in van de gemeente van voor de fusies. Kies onder “soort van rechtbank” voor “rechtbank van eerste aanleg” en klik op “opzoeking”. Je krijgt dan de naam van het gerechtelijk arrondissement. Klik je daarna op de knop “adres” dan bekom je alle nuttige gegevens i.v.m. deze rechtbank.

Wat Groot-Deinze betreft kan je zonder toelating de akten over de periode 1796-1900 raadplegen in het Stadsarchief, Leiedam 5, 9800 Deinze, openingsuren: elke dinsdag van 14 tot 18 u. en woensdag van 9 tot 12 u.

Van de akten van de Burgerlijke Stand bieden de huwelijksakten de meeste informatie. Ga systematisch tewerk en raadpleeg eerst de tienjaarlijkse alfabetische tafels.

EEN GOUDEN GIDS... ARCHIEFBANK VLAANDEREN

Sinds de Erfgoeddag van 17 april 2005 kan de onderzoeker online een digitaal archief raadplegen, nl. Archiefbank Vlaanderen.

De Archiefbank is een project, waarbij naast klassieke bewaarplaatsen uit de openbare en privaatrechtelijke sfeer ook verenigingen, culturele instellingen of privé-personen met een archief zich kunnen aansluiten. De beheerders hebben in eerste instantie minder gekende tot onbekende Vlaamse private archieven op het oog. Ze willen die ontsluiten door hun bestand systematisch in te voeren en langs het internet ter beschikking te stellen. Belangrijk om weten is dat de Archiefbank Vlaanderen niet de archiefdocumenten zelf toont, maar wel de weg ernaar toe (de toegang).

De zoekmodule biedt twee mogelijkheden: via "Snel zoeken" wordt "full text" gezocht in de beschrijvingen; "Gericht zoeken" maakt het mogelijk op titel, archiefvormer, bewaarplaats en op één of meerdere trefwoorden te zoeken.

Wie bv. het trefwoord "Nazareth" intikt, komt uit op het archief "Van Poucke" (periode 1830-1927), de archivalia ervan beperken zich tot documentatie over de landbouwcommissie van Nazareth (1870-1910), de Sint-Martinusgilde (1901-1912), de landbouwmaatschappij van Oost-Vlaanderen en de gemeente Nazareth (inhuldiging burgemeester C. Kervyn de Volkaersbeke in 1927, viering deken A. Van der Veecken in 1905). Met de zoekterm "Eke" komt men terecht in het archief van Pieter De Tollenaere (periode 1860-1867): de collectie bevat brieven (soms in de pers gepubliceerd) van enkele Vlaamse zoeaven, o.a. van Eduard Bekaert, E. De Vliegheer, P. De Ren, F. Sterck, Ch. Verheire, Van der Eecken en vooral van Pieter De Tollenaere. Beide fondsen bevinden zich in het KADOC te Leuven, dat samen met Amsab (Gent), ADVN (Antwerpen) en het Liberaal Archief (Gent) de Archiefbank beheert. Ook particulieren werken meer en meer mee. Zo wordt de vorser op het spoor gebracht van het archief "Eric Claerhout" (Deinze/Sint-Denijs) (periode 1895-2004) met briefwisseling en fotomateriaal van Henri Speeckaert (grootoom), Gustaaf (grootvader) en Abel Claerhout (vader), Eric Claerhout (Deinze); het bedrijfsarchief van Studio Claerhout NV; documentatie betreffende de familiegeschiedenis.

Een zoektocht naar bv. de naam "Vandepitte" leidt ons naar het archief "Robert Vandepitte" met documenten in betrekking tot pater Leopold Vandepitte (periode 1930-1970), die zich op de VRT bevinden. Andere archivalia (ook knipsels en andere documentatie) betreffen zijn overige aandachtspunten en activiteiten, vnl. Mariadevotie, Mariabedevaarten en diverse vormen van de Katholieke Actie. Er zijn ook archivalia over politieke aangelegenheden als de Koningskwestie, persoonlijke briefwisseling en interessante affiches. Wie "Vandeputte" intikt, krijgt nog meer verwijzingen naar andere archieven.

Een zoektocht naar de geheimen van "genealogie" en "familiekunde" levert weliswaar een paar resultaten op, onder meer met het Fonds Slosse (1700-1920) te Kortrijk, maar er is hier nog werk aan de winkel. Dagelijks worden er echter nieuwe beschrijvingen ingebracht. Archiefbank Vlaanderen wil zowat een "gouden gids" en een duurzaam register van Vlaamse archieven worden.

Archiefbank Vlaanderen: Bagattenstraat 174 - 9000 Gent.

e-mail: info@archiefbank.be

url: <http://www.archiefbank.be>

DE STATEN VAN GOED VAN DE HEERLIJKHEID EKE
(EKE, NAZARETH)

(vervolg van Leiestam 4/2005 p. 534-536)

12/11/1791: Marie Elizabeth DE TOLLENAERE + Eke 19/10/1791
 x Emanuel BYTEBIER wed., waarvan 1 K: Charles Josephus 1 maand
 en Henrica DE TOLLENAERE, onwettig kind van de overledene.

12/11/1791: Marie Joanne DE CAEMER fa. Joannes + Eke 11/6/1791
 x Francies DE SMET fs. Geeraert wed., waarvan 4 K:
 Joannes Baptiste 19 j., Marie Therese 17 j., Isabelle Marie 13 j. en Pieter Francies 9 j.

1790:

22/3/1790: Jan BRADT fs. Pieter + Eke 30/5/1789
 x Francoise VAERNEWYCK +, waarvan 4 K:
 Pieter en Francies;
 Anne Louise x Caerel VAN CEULENBROEK; Philippine x Jacobus DE DAPPER.

10/5/1790: Francoise VAN SIMAES + Nazareth 9/2/1790
 x Jacobus DE RUYCK +, waarvan 2 K: Francies meerderjarig;
 Joanne x Joannes Baptiste DE CEUCKELEERE.
 xx Adriaen VAN WAELEBROEK "impotent door cransinigheyt" wed.

12/7/1790: Pieter Francois GHEVAERT + Nazareth 30/6/1790
 x Anne Marie DE DONCKERE wed., waarvan 5 K:
 Isabelle Marie 12 j., Marie Francisca 10 j., Joannes Baptiste 7 j., Ludovicus 4 j. en
 Sophia 6 maanden

4/10/1790: Joanne VERMEIRE fa. Pieter + Eke 3/6/1790
 x Joos DE SCHINCKEL +, waarvan 2 K: Jacobus in Baaigem;
 Marie + x Joannes Bernardus VANDER STICHELE waarvan 1 K: Bernardus 22 j.

1789:

9/3/1789: Joseph DE COCKER fs. Pieter + Eke 9/5/1788
 x Joanna BRADT +, waarvan 3 K: Isabelle Marie x Joannes HELLEPUTTE;
 Pieter en Albertus meerderjarig;
 xx Joanne BECKAERT wed., waarvan 3 K:
 Jacobus Frans 25 j., Ludovicus 20 jaar en Coleta 18 jaar.

20/4/1789: Pieter DOSSCHE fs. Livinus + Eke 21/10/1788
 x Catharina BAERENS +, waarvan 4 K: Gillis;
 Joanne Marie x Jan Baptiste BROCHE in Latem;
 Marie Jacoba x Jan Baptiste DE CEUCKELEERE in Eke;
 Coleta x Jan CARREEL in Eke.

8/6/1789: Jeronimus VANDE CASPEELE fs. Joos + Eke 6/5/1788
 x Marie Joanne VANDE VELDE fa. Franchies wed., waarvan 7 K:
 Monica 17 j., Philippus 16 j., Pieter 13 j., Isabella 10 j., Coletta 8 j., Regina 6 j. en
 Dominicus 3 j.

16/11/1789: Pieter DE COSTER + Eke 25/8/1789
 x Petronelle DE DRYVER +, waarvan 1 K: Pieter;
 xx Marie Joanne BROCHE wed., waarvan 4 K:
 Emanuel, Constantinus, Bernardus en Petronelle Francisca.

1788:

19/5/1788: Marie BOTELBERGHE fa. Francies + Eke 18/4/1788
 x Francies DE WEERT fs. Adriaen wed., waarvan geen K
 Erfgenamen: de broers van de overledene:
 Jan BOTELBERGHE in Gent, Josephus en Joanne BOTELBERGHE in Eke.

10/11/1788: Marie Judoca DE MEDTS fa. Frans en Marie WACKENS + ? 16/7/1788
 x Joannes VANDER CRUYSEN fs. Cristiaen en Marie Fransoyse VANDE SPICHELE +,
 waarvan 5 K: Anthonius Amandus en Josephus Jacobus meerderjarig;
 Marie Catharine x Francies BEKAERT ; Joanne Theresia x Jan Baptiste DHOSSCHE ;
 Emanuel + waarvan 3 K.

10/11/1788: Pieter DOSSCHE fs. Maryn + Nazareth 30/6/1788
 x Joanne DE SAEGHER wed., waarvan 2 K: Emanuel meerderjarig en Barbarinne 21 j.

1787:

7/3/1787: Emanuel VANDE KERCKHOVE fs. Francies en Joanne TANT + Eke 17/11/1784
 x Marie GOOSSENS +, waarvan 1 K: Joannes Baptiste 16 j.
 xx Isabelle BEKAERT fa. Louis en Josyne VYNCKE wed., waarvan geen K.
 (geregistreerd in register 70, folio 242)

2/4/1787: Pieter DE BRUYNE fs. Lieven + Eke 7/12/1786
 x Isabelle DE BAETS +, waarvan 5 K:
 Joannes, Livinus en Angeline meerderjarig;
 Frans sinds 9 jaar en Caerel sinds 3 jaar "uyt desen lande getrocken".
 (geregistreerd in register 70, folio 248 verso)

30/4/1787: Joannes Baptiste DE RUYCK jongman + Eke ?
 Erfgenamen:
 Joanne Francoise DE RUYCK wed. Adriaen BEKAERT ;
 Dominicus DE RUYCK ;
 Descendenten van Theresia DE RUYCK + x Pieter Joannes DHONT waarvan 8 K ;
 Bernardus DE RUYCK + waarvan 4 K;
 Brigitte DE RUYCK + x Joannes CNUUDE waarvan 1 K.
 (geregistreerd in register 70, folio 253 verso)

(wordt vervolgd)

Guido DEMUYNCK